VERSLAG
Commissie Ruimte

Datum vergadering : 14 september 2021

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:	
Leefbaar 3B	: Jan Pieter Blonk, Georgine Zwinkels, Wouter Hoppenbrouwer
VVD	: Mauriel van As, Matthijs Machielse
CDA	: Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland	: Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU	: Arjen Hofman
D66	: Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks	: Marko Ruijtenberg, Menno Duk, Selgei Gabin
PvdA	: Petra Verhoef
Wethouders	: Simon Fortuyn, Kathy Arends, Jan-Willem van den Beukel, Ankie van Tatenhove

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter	: Nelleke Bouman
Commissiegriffier	: Karin Koemans

Afwezig

Leefbaar 3B	: Henk Meester
CU	: Kees Willem Markus
PvdA	: Valmir Xhemaili

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.05 uur: Na een reces van enkele weken is het weer de eerste vergadering van de commissie ruimte en ik heet een ieder van de commissieleden hartelijk welkom op deze avond en ook de vier wethouder: mevrouw Arends, mevrouw Van Tatenhove, de heer Fortuyn en de heer Van den Beukel. Alle vier hebben zij vanavond een onderwerp ter bespreking. Voordat ik overga naar de agenda is het ritueel toch eerst weer even kijken of een ieder van de commissieleden aanwezig is.

De heer Alsemgeest, de heer Van As, de heer Blonk, de heer Duk, de heer Van Harn, de heer Hofman, de heer Jumelet, de heer Machielse, de heer Hoppenbrouwer, de heer Muis, de heer Ruijtenberg, de heer Van der Stad, de heer Van der Stelt, mevrouw Verhoef, mevrouw Zwinkels, mevrouw Gabin: aanwezig.

De heer Markus heeft zich afgemeld, de heer Meester heeft zich ook afgemeld, de heer Xhemaili is afwezig. Dan hebben we dit ritueel gehad.

Even nog een paar mededelingen. Na wat onvolkomenheden, die ook nu vanavond geconstateerd zijn, was het gisteren na mijn vakantie zo dat ik dacht: hoe gaan wij vanavond vergaderen. De insteek zou zijn geweest: wij gaan dit fysiek doen. Echter, er was toch gisteren een aantal onvolkomenheden geconstateerd en dat heeft ertoe geleid dat wij besloten hebben om niet fysiek te gaan, maar om vanavond nog even digitaal te gaan. Er wordt nog getest. Deze week zullen de twee andere commissies wel fysiek gaan plaatsvinden. Ook vanwege het feit, dat we een forse agenda hebben en de onvolkomenheden is besloten om vanavond digitaal te gaan vergaderen. Een en ander houdt in, dat ik wel even om een uur of elf ga kijken hoe ver we al zijn met de agendapunten. U heeft bij de agenda kunnen zien, dat wij elk item hebben staan op 3/2 minuten en ik ga me er toch even aan houden, zodat we toch de agenda afgehandeld kunnen krijgen. Ik hoop dat wij vanavond voor het laatst digitaal gaan en dat wij in de volgende commissievergadering in oktober weer fysiek hier in de raadszaal aanwezig kunnen zijn. Dat ga ik maar van uit. Als u wilt spreken of iets wilt vragen: het befaamde vraagtekentje. Wij gaan weer verder op de oude voet, opdat de vergadering weer vlot gaat verlopen. Dat waren de mededelingen.

2. Insprekers

De voorzitter: We hebben een aantal insprekers. Ook de insprekers een heel hartelijk welkom. Ik ga beginnen met de heer Van der Knaap. U gaat iets zeggen of melden over een laadpaal. U heeft ons

schriftelijk het e.e.a. toegestuurd. Weet even, dat het niet vanavond op de agenda staat, dat weten de leden van de commissie ook, maar er is wel een rondvraag over gesteld. Aan u het woord, u heeft 5 minuten de tijd om uw verhaal naar voren te brengen, gaat uw gang.

Inspreker 1:
De heer Van der Knaap: Goedenavond allemaal, geachte commissieleden, allereerst wil ik de leden bedanken die bij mij aan huis zijn geweest voor een bezoek ter plaatse. En de leden met wie ik enige tijd getelefoneerd heb of waarmee ik e-mailverkeer heb gehad. In mijn schrijven van 16 augustus jongstleden heb ik u het volgende aangegeven. Ik heb een aanvraag gedaan voor een eigen laadpaal ten behoeve van een elektrische auto in het openbaar groen. Dit is afgewezen. Naar aanleiding van deze afwijzing, heb ik u als commissie een brief geschreven en gevraagd om deze spreektijd, waarvoor dank. In mijn brief onderbouw ik, dat voor ons als inwoners van Lansingerland de kosten van de stroom bijna 40% hoger liggen bij een openbare laadpaal van Engie ten opzichte van een eigen laadpaal. Bij de woning is er een keuze mogelijkheid van energie leverancier, in het openbaar gebied niet, omdat dit commercieel is weggezet door de gemeente bij Engie. Voor de gemeente een keuze, voor de inwoners van Lansingerland is er een monopolie situatie gecreëerd. Ik vertrouw erop dat u als onze vertegenwoordigers de belangen van de inwoners van Lansingerland behartigt en ons niet onnodig op kosten jaagt. In de stukken, zover mij bekend, gaat de gemeente uit van een radius van 250 meter voor een openbare laadpaal. Hier ontbreekt enige toekomstvisie en dit zal in de toekomst niet afdoende zijn. Zeker in de straten waar niet op eigen grond geparkeerd kan worden. Ik zie dat er geen kabels over het trottoir mogen lopen in de reactie vanuit de gemeente. Ik ervaar dat hier niet op gehandhaafd wordt. En in drukke winkelgebieden zie ik op zaterdag kabels over loopgebieden lopen in de gemeente Lansingerland. Hiermee krijg ik het gevoel: meten met 2 maten. In mijn spreeknotitie kunt u daar foto's van zien, het centrum van Bleiswijk en Berkel. Tevens is er een groot probleem aan het ontstaan. Ons elektriciteitsnetwerk kan het niet meer aan. Of het nu het terug leveren is van de stroom uit windmolens of zonneparken of dat het komt door de afnames van elektrische auto's maar ook de omzetting van gas naar warmtepompen en inductie koken. Hier staan zeer regelmatig berichten over in de media. Met mijn 34 zonnepanelen in combinatie met het steeds meer thuis werken, wil ik mijn zonnestroom overdag kunnen opslaan in de elektrische auto. Hiermee ontlast ik het openbare net en in de avond kan ik koken met stroom vanuit de auto. Het afvlakken van de pieken en dalen wordt Peak Shaving genoemd. Ik heb aanvraag gedaan om een eigen laadpaal te plaatsen in het openbaar groen. Ik weet niet wat de inhoudelijke gronden zijn van de afwijzing. Er wordt alleen verwezen naar de regeltjes. Met vasthouden aan regeltjes gaan we het niet redden in de energietransitie. Daar wordt de CO2 footprint niet beter van als maatschappij. Deze zomer hebben wij allemaal gezien wat er gebeurde in Limburg. Er moet iets gebeuren. Dat start met waar je zelf invloed op hebt. Dat meer mensen worstelen met dit vraagstuk blijkt uit diverse nieuwsberichten. Mogelijk gaat de maatschappij sneller dan de beleidsmakers kunnen bedenken. Wat is de visie van het bestuur van Lansingerland? Waar gaan we naar toe en staan we over een paar jaar? Inmiddels zie ik bij gemeente Soest een proef draaien. En zijn er bedrijven met oplossingen. Mogelijk is dit een mogelijkheid om de inwoners van Lansingerland tegemoet te komen om in hun brandstofkosten te besparen en vrij een energieleverancier te kunnen kiezen. Ook zijn er in drukke openbare gebieden zoals centrum Berkel goten in de loopgebieden. Als het hier kan, zou het toch ook voor de deuren van inwoners van Lansingerland moeten kunnen. Over het algemeen lopen in winkelgebieden veel meer mensen dan in een willekeurige woonwijk. Welke visie heeft de gemeente Lansingerland voor zijn inwoners? Waar staat de gemeente Lansingerland over 5 jaar? Mijn hoop is gevestigd op u als vertegenwoordigers van de inwoners van Lansingerland, om met een visie Lansingerland naar het volgende niveau te tillen, in het elektrificeren van deze mooie gemeente. Over 10 jaar voor iedere woning een openbare laadpaal van een monopolist zoals Engie? Wat denkt u? De toekomst zal bidirectioneel laden worden zoals dat in Japan verplicht is (veroorzaakt door de ramp met de kerncentrale). In voertuigen kan bij stroomoverschot, stroom in de voertuigen worden opgeslagen, en onttrokken worden bij tekorten. Volgend jaar zal iedere Volkswagen standaard deze mogelijkheid hebben. Auto's zoals de Nissan Leaf en Hyundai IONIQ5 hebben dit al. De duurzaam opgewekte stroomoverschotten moeten opgeslagen gaan worden, anders gaat het netwerk instorten. Als alle woningen elektrisch gaan koken aan het begin van de avond in gasloze (nieuwbouw)wijken, wat gaat er dan gebeuren? Ik vertrouw erop dat deze commissie, het college nogmaals naar mijn aanvraag laat kijken en laat meedenken in wat wel mogelijk is en niet met oogkleppen op afwijst op basis van regels die niet toekomstbestendig zijn. Dank u voor de tijd.

De heer Duk, GL: Dank u wel voor het inspreken, meneer Van der Knaap. Allereerst wil ik zeggen, dat ik nog geen contact met u opgenomen hebt, maar dat wel ga doen. Mijn vraag aan u is een vrij simpele. Ik begrijp uw probleem en ik deel hem ook en ik ben er ook over aan het puzzelen, alleen, ik kan me ook voorstellen dat de gemeente zegt: we kunnen niet voor iedereen een eigen laadpaal creëren. Wat ziet u voor kansen daarin? De heer Van der Knaap: Er zijn mogelijkheden in het openbaar groen, zoals ik aangevraagd heb. In mijn omgeving in de woonwijk zie ik dat naast iedere parkeerplek wel een groenstrook of een groenvoorziening is. Dat hebben ook enkele van uw collega's kunnen waarnemen van

een andere partij. Er draait een proef in Soest, daarvan heb ik een foto erbij gedaan in de spreeknotitie met goten, die door het trottoir heen gaan. Ik begrijp dat het beleid van de gemeente is, dat je geen kabels over het trottoir wil hebben in het kader van struikelgevaar en aansprakelijkheden in het openbaar gebied. Ik zie het wel bij marktsituatie en viskramen, of die nou in Berkel of in Bleiswijk staan, daar liggen gewoon stekkerdozen op straat. Blijkbaar als de gemeente kan verdienen aan een marktplaats wordt er anders gehandeld en gedacht dan bij burgers. Dat vind ik wel het meten met 2 maten. Die sleuf in de straat waar de kabel in geduwd kan worden als je gaat opladen, dat zie ik toch zeker als een kans. Andere gemeenten draaien proeven, daar liggen kansen. De heer Duk: Heeft u dat bij uw aanvraag ook gevraagd: mag ik wel zo'n soort gleuf doen? De heer Van der Knaap: Nee. Ik heb mijn aanvraag gedaan in het openbaar groen en nadien heb ik nieuwsberichten in o.a. het AD voorbij zien gaan van andere mensen, die met hetzelfde probleem worstelen. Dat is ook voortschrijdend inzicht bij mij. De heer Duk: Begrijpelijk.

De voorzitter: Even bezien of er nog andere commissieleden zijn met vragen aan de heer Van der Knaap. Er komt bij mij niets binnen. Meneer Van der Knaap, dan is het item van de laadpaal nu even afgesloten. Zoals ik al zei: bij de rondvraag zal er een vraag over zijn. Dat zal wel aan het eind van de avond zijn, dan zal die rondvraag naar voren gebracht worden. Ik ga over naar de heer Van der Lubbe over de omgevingsvisie. Ook aan u 5 minuten.

Inspreker 2:
De heer Van der Lubbe: Geachte commissieleden en overige toehoorders. Het is met enig ongemak dat ik hier vanavond opnieuw inspreek namens de bewonerscommissie Edelsteenbuurt om wederom uw aandacht te vragen voor de Driehoek Noordpolder. Vlak voor het zomerreces hebben wij namelijk met een soortgelijke aanleiding als vanavond ingesproken in de commissie ruimte en de raad naar aanleiding van de behandeling van de woonvisie. In de woonvisie staat de Driehoek Noordpolder genoemd als woningbouwlocatie, zonder verdere nuancering. Wij hebben toen gevraagd om de Driehoek te schrappen als woningbouwlocatie of tenminste toe te voegen dat het hier slechts gaat om een studielocatie. En dat de uitkomst van deze studie nog steeds kan zijn dat er niet gebouwd kan worden op de Driehoek Noordpolder. Een motie op initiatief van D66 over het onderscheid ontwikkellocatie en studielocatie is door alle fracties aangenomen. Wij betreuren het dat dit onderscheid niet wordt aangebracht in de woonvisie zelf maar pas in het uitvoeringsprogramma. Zo blijft de onduidelijkheid en onzekerheid rond de toekomst van de Driehoek voor de omwonenden voortduren. En voor hoelang? Vlak voor het zomerreces hebben wij als bewonerscommissie Edelsteenbuurt en de raad een brief gekregen van het college met de boodschap dat er een pauze is ingelast in het proces rond de Driehoek Noordpolder. Het is niet duidelijk hoelang die pauze gaat duren en of achter de schermen toch niet verder wordt gewerkt aan de planvorming. Half juli zou er een gesprek hebbe plaatsgevonden tussen de gemeente en de projectontwikkelaars die eigenaars zijn van de grond in de Driehoek. Wij zijn zeer benieuwd naar de inhoud van deze gesprekken en we kunnen ons voorstellen dat u dat ook bent. Vanavond staat de Omgevingsvisie 1.0 op de agenda en wederom moeten wij constateren dat de Driehoek Noordpolder op alle kaartjes staat aangeduid als woningbouwlocatie. En wederom is hierbij niet de nuancering aangebracht dat de planvorming zich nog in de studiefase bevindt. En ook niet dat die studie zelfs is stilgelegd voor onbepaalde tijd. Het enige verschil met de woonvisie is dat er in de tekst nu de toevoeging "op termijn" is gemaakt bij de plannen voor woningbouw op de Driehoek Noordpolder. Waarom niet vermelden wat de feitelijke status quo is in het proces Driehoek Noordpolder? Dan is het duidelijk voor iedereen. En bovendien: de omgevingsvisie moet een levend document worden dat regelmatig, zeg maar jaarlijks, moet worden bijgesteld naar de actuele inzichten. Er is dus alle ruimte voor een dergelijke status quo en korte termijn nuanceringen. Met de formulering waar nu voor is gekozen zouden we er ook uit kunnen lezen: "Beste projectontwikkelaars, nog even geduld. We moeten nog even wat plooien gladstrijken en dan kunt u uw gang gaan." Daarnaast viel ons het volgende op in een publicatie over gebiedsontwikkeling: "Met name bij plannen die afwijken van het Omgevingsplan zal participatie een vereiste worden bij het doen van vergunningsaanvragen". Met andere woorden: als in de Omgevingsvisie de Driehoek al aangegeven staat als woningbouwlocatie en dus ook in het ontwikkelingsplan terecht komt, dan is participatie niet vereist. We krijgen hierbij het gevoel dat woningbouw op de Driehoek via de onoverzichtelijke en nog niet volledig aangelegde weg van de invoering Omgevingswet erin gefietst wordt. Wij vragen ons daarbij ook af of het uitvoeringsprogramma van de Omgevingsvisie, het omgevingsplan, wel de instemming van de raad zal behoeven. Immers, de raad moet nog besluiten over de vraag hoe zij betrokken wil zijn: alleen op hoofdlijnen of ook in de uitvoering. Kiest u als raad voor betrokkenheid op hoofdlijnen, dan kan er een situatie ontstaan dat het college onder de nieuwe Omgevingswet kan besluiten over bouwen op de Driehoek zonder dat de raad om instemming hoeft te worden gevraagd. Geachte commissieleden, begrijpt u ons ongenoegen en onze onrust? Ongenoegen over het feit dat onze inbreng m.b.t. de woonvisie, die toch een bouwsteen is voor de Omgevingsvisie) in die Omgevingsvisie volledig is genegeerd. En onrust omdat we gesust zijn

met de brief van het college dat er een pauze is ingelast in het proces Driehoek Noordpolder, maar in officiële nota's zoals deze Omgevingsvisie nog steeds wordt vooruitgelopen op de uitkomst van de studie naar de (on-)mogelijkheid van woningbouw in de Driehoek Noordpolder. Ook vanuit de gedachte dat de Omgevingsvisie een integraal document dient te zijn waarin alle aspecten van de leefomgeving aan de orde komen, kunnen wij niet begrijpen dat de Driehoek Noordpolder wordt genoemd als woningbouwlocatie, zonder één enkel woord te wijden aan de vrijwel onoverkomelijke problemen van een verkeersontsluiting van deze locatie. U hebt de rapportage van de werkgroep verkeer hierover kunnen lezen. Een rapportage die in onze ogen slechts één conclusie mogelijk maakt: de Driehoek is niet te ontsluiten voor het autoverkeer. De voorzitter: Ik ga u onderbreken. Wilt u uw inspraak beëindigen? De heer Van der Lubbe: Dan wil ik als laatste nog zeggen, dat we het belangrijk vinden om de Driehoek Noordpolder te zien als natuurlocatie, omdat het een mooie schakel vormt tussen het Annie M.G. Schmidtpark, het Rottemerengebied en de Groenzoom Ik dank u voor de aandacht.

De heer Muis, D66: We begrijpen uw ongenoegen en delen ook uw zorgen, niet alleen voor de specifieke situatie, maar ook voor vergelijkbare ontwikkelingen, die straks misschien voor verschillende uitleg vatbaar zijn. We komen er straks op terug bij de omgevingsvisie, ik denk verschillende partijen. U refereerde aan een gesprek, dat heeft plaatsgevonden tussen gemeente en projectontwikkelaars, alweer 2 maanden geleden. Heeft u op basis daarvan ook ambtelijk gevraagd of er nieuwe informatie met u gedeeld kan worden? Daar ben ik even benieuwd naar. Dank u wel. De heer Van der Lubbe: Wij hebben dit gevraagd aan de projectontwikkelaar. Vooralsnog heb ik daar geen antwoord op gekregen.

De voorzitter: Even zien of er nog meer leden zijn, die een vraag hebben. Nee. Dan beëindig ik deze inspraak. Meneer Van der Lubbe, dank voor uw inspraak, u kunt straks het e.e.a. volgen, want er staat het e.e.a. op de agenda. Ik ga over na de volgende inspreker. Die zou er geweest zijn, dan heb ik het over Kafra Housing, waar we in de tussentijd al een brief en een video over gekregen hebben en vandaag heeft u nog iets over de mail gekregen van Kafra Housing. Dit punt zal zeker bij de arbeidsmigranten naar voren komen, maar Kafra Housing is niet aanwezig. Er is wel iemand anders aanwezig, dat is de heer Van het Hof. Hij gaat ons iets melden over de bezwaren over de locatie Violierenweg. Voor u ook 5 minuten.

Inspreker 3:
De heer Van 't Hof: Ik zal proberen het korter dan dat te doen. Ik ben financieel directeur van TABS Holland en wij zijn eigenaar van Woodimex in Bleiswijk. TABS Holland heeft 9 bedrijven en groothandelsbedrijven op het gebied hout en bouwmaterialen, de bekendste namen zijn Pontmeyer en Jongeneel. Tevens kan ik u mededelen, dat ik ook gemachtigd ben om namens de heer Van den Berg te spreken, de managing director van Delphy, ook daar gevestigd. Hij onderschrijft de standpunten. Onze locatie in Bleiswijk is vitaal onderdeel van onze logistieke infrastructuur, het doet dienst als distributiecentrum van onze vestigingen van Jongeneel en Pontmeyer. We hebben een duidelijke groeistrategie voor deze locatie. Ik heb al onze bezwaren uitgebreid in de memo toegelicht, dat we naar u hebben toegezonden, dus ik ga ervan uit, dat u dat heeft ontvangen en kunnen lezen. Ik zal me nu dus tot de samenvatting beperken. Wij maken bezwaar tegen het plan van Kafra op basis van zowel de inhoud als de procedure. Ik zal starten met de inhoud. De locatie is onderdeel van onze strategie, maar het is ook een integraal onderdeel van industrieel gebied. De locatie van Kafra is ingeklemd tussen onze locatie en kassen. Op basis van het omgevingsprogramma van de provincie mag de beoogde huisvesting geen belemmering vormen voor onze activiteiten. Wij zijn bezig met verdere ontwikkeling van deze locatie. Daarvoor hebben we 2 bouwvergunningen ingediend. Eén ervan is voor een expeditieluifel. Wij verhuizen juist onze expeditie van de zijde aan de Hoefweg naar de kant van Kafra om ervoor te zorgen, dat we minder geluidsdruk voor de bewoners daar hebben. Maar als we vervolgens 250 bewoners aan de andere kant krijgen, dan zal dat onze positie schaden. We hebben overigens vandaag de vergunning toegekend gekregen, waarvoor onze dank. Daarnaast hebben wij nog een tweede vergunning lopen. Dat zal een lange loods zijn, die parallel loopt aan de locatie van Kafra, waardoor de locatie eigenlijk wordt ingeklemd en er een plein ontstaat tussen onze gebouwen en de kassen, waarbij zij maar 1 toegeangsweg hebben op een nog aan te leggen brug. Wij kunnen het ons dan ook niet voorstellen dat huisvesting van 250 mensen midden in industrieel gebied omringd door hoge hekken, houtopslag, loods, expeditie en kassen uiteindelijk een veilige en gezonde leefomgeving is voor deze mensen. We kunnen het ons ook niet voorstellen, dat bij toekenning van de vergunning op enig moment in de toekomst geen nieuwe eisen zullen worden gesteld t.a.v. onze bedrijfsvoering met als doel het verbeteren van de woon- en leefomgeving van deze mensen. We zijn er dus erg beducht op, dat Kafra onze businesscase zal gaan schaden. Daarnaast is het ook van belang om te weten dat Woodimex in 2017 getracht heeft deze locatie te verwerven, maar als gevolg van een reactieve aanwijzing door de provincie t.a.v. de bestemming heeft dit geen doorgang kunnen vinden. Dit tot onze grote spijt, we hadden het graag anders gezien. Het zou dan wel bijzonder zijn als de grond op deze wijze aan het industrieel potentieel van het gebied wordt onttrokken. Het realiseren van een woonvoorziening van een dergelijk grote groep op deze locatie kan toch niet gezien worden als een goede en gezonde leefomgeving voor mensen, want ze krijgen te

maken met lawaai, felle verlichting, vele vrachtwagenbewegingen en ze worden ook nog opgesloten op dat plein, dat ik net benoemde. Er is hier niets te doen en het is ver van normale voorzieningen en woonkernen. Ook vanuit veiligheid denken wij dat het geen goede woonlocatie is gegeven de ontsluiting en ontoereikende infrastructuur. Daarnaast zullen deze mensen vele vrachtwagens moeten gaan kruisen, die af en aan rijden. Het zullen ongetwijfeld hele mooie woningen worden, maar voor goede huisvesting van arbeidsmigranten moet het toch verder gaan dan een mooie kamer. Een goede locatie is daarvoor net zo belangrijk. Dat heeft in onze ogen niets te maken met not in my backyard, maar gewoon met gezond verstand t.a.v. een goede woon- en leefomgeving en het voorkomen van schade aan de bestaande bedrijven. Tenslotte, namens Delphi kan ik u mededelen, dat zij ook onze bevindingen delen en bovendien van mening is dat een dergelijke huisvesting niet past bij de uitstraling van moderne, duurzame en sociale internationaal gerichte tuinbouw. Er zou vanuit dat oogpunt meer humane huisvesting verwacht mogen worden. Tevens past dit plan ook niet in de Horti Science visie en de ontwikkeling van het Horti Science Park. Binnen de realiteit van de Nederlandse tuinbouw past een visie/strategie op de huisvesting van arbeidsmigranten, voor de internationale doelstelling van het Horti Science Park is dit echter veel minder relevant. Huisvesting zoals nu beoogd wordt zal een slecht voorbeeld zijn, afbreuk doen aan de waarde van Horti Science Park, de ontwikkeling daarvan remmen en niet bijdragen aan de branding van Lansingerland als tuinbouw-innovatieve gemeente. Daarom sluit deze locatie wat ons betreft ook niet aan op het beleid van gemeente en provincie. Tenslotte hebben we ook bezwaren tegen de procedure. Ten eerste zegt Kafra dat (…) De voorzitter: U valt weg, we horen u niet meer. U begon met ‘tenslotte’ en ik hoopte op een korte zin en ik hoop dat die nu gaat komen. De heer Van ‘t Hof: Tenslotte wil ik nog aangeven, dat Kafra het heeft over een constructieve omgevingsdialoog. Ik denk dat de deelnemers op één na van mening zijn, dat dat niet het geval is geweest. Ook stellen zij, dat de WUR de enige bezwaarmaker is, maar dat is zeker niet de waarheid. Op Jumbo na lijkt dat niemand positief is (….). De voorzitter: U valt weer weg. Volgens mij was dit het laatste deel van uw betoog. Hoort u mij wel. Volgens mij was u aan uw laatste zin bezig, wie er allemaal mee deden in uw betoog. De heer Van ’t Hof: Ja, ik gaf aan, dat wij een andere mening hebben over hoe de dialoog heeft plaats gevonden dan dat Kafra heeft. En dat zij meerdere malen hebben aangegeven, dat WUR de enige bezwaarmaker zou zijn, maar dat is niet waar. Wij zijn dat zeker ook en Delphi ook. De voorzitter: De 5 minuten zijn volgepraat. Ik krijg in de tussentijd een vraag voor u.

De heer Van Harn, CDA: Dank u wel, meneer Van ’t Hof, voor uw inspraak. Een korte vraag. Bent u ook in contact met het college, met de wethouder? De heer Van ’t Hof: Ja, wij hebben meerdere brieven gestuurd. We hebben ook getracht om contact te krijgen, maar dat contact heeft tot nu toe alleen maar schriftelijk plaats gevonden.

De voorzitter: Ik zie verder bij mij geen vragen binnen komen. Meneer Van ’t Hof, bedankt voor uw inspraak. Dit item zal zeker ook bij de arbeidsmigranten naar voren komen. Dank.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 29 juni 2021

De voorzitter: Geen op- en aanmerkingen. Bij deze vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Ten aanzien van de agenda, is daar nog een opmerking over? Nee.

Inventarisatie rondvraag:
De heer Jumelet, WIJ: Ik heb 2 rondvragen ingediend. De ene rondvraag is in het verlengde van wat de heer Van der Knaap inbracht inzake het opladen van elektrische auto’s, de oplaadproblematiek zal ik maar zeggen. En de tweede vraag gaat over de overlast van kleverige substantie uit bomen op de Zwamensingel en omgeving, de zogenaamde luizenpoep.

De heer Blonk, L3B: Ik had gisteren een rondvraag ingediend t.a.v. de inspraak van de heer Van der Knaap, want die hadden we gisteren al gekregen, dus die heb ik gisteren al ingediend bij de griffie.

De heer Duk, GL: Ik heb een rondvraag over de lange afsluiting van een fietspad vanwege de bouw van de A16.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik heb een rondvraag ingediend betreffende de revitalisering van het oude veilig- c.q. Greenery-terrein in Bleiswijk.

De heer Van Harn, CDA: Ik heb een rondvraag over de karakteristieke ophaalbrug bij de Rodenrijseweg nummer 54.

De voorzitter: Wij hebben 6 rondvragen. Ik hoop dat we daar aan toe kunnen komen, maar dat hangt af van hoe het e.e.a. gaat verlopen vanavond.

5. *Bespreekpunten:*

5.a Huisvesting Arbeidsmigranten

De voorzitter: Voordat ik de heer Blonk het woord ga geven, wil ik even het woord geven aan mevrouw Arend, die misschien een kleine toelichting over dit item naar voren kan brengen.

Wethouder Arends: Dank u wel, dat ik de gelegenheid krijg om een toelichting te geven bij dit bespreekstuk, ingediend door L3B. Het afgelopen jaar is passende huisvesting voor arbeidsmigranten steeds scherper geworden als onderwerp op de Nederlandse politieke en maatschappelijke agenda. Voor ons in Lansingerland bovendien een onderwerp dat door de aard van onze gemeente en de economische activiteiten hier bovendien hoog op de politieke en bestuurlijke agenda staat. Onze gemeente heeft een historische band met innovatieve glastuinbouw. We zijn wereldwijd nummer 1 op dat gebied. Vanuit dat belang en vanuit gedeelde geschiedenis hebben we de taak om actief mee te denken en te werken aan goede huisvesting voor hun personeel in de buurt van hun werkplek. Daarom hebben we ook als gemeentebestuur samen met u als raad en commissie actief gewerkt aan passend beleid, zodat er heldere kaders zijn, duidelijke grenzen en begrijpelijke voorwaarden voor wat wel en niet kan. Want zonder dergelijke kaders is geen sturing of toetsing mogelijk van plannen en initiatieven. Die kaders voorkomen bovendien dat we overvallen worden door projecten en ideeën, die niet voldoen aan onze criteria en niet stroken met onze eigen agenda. De afgelopen weken en maanden heeft het bedrijf Kafra langs allerlei kanalen aandacht gevraagd voor de door hun gewenste ontwikkellocatie de Violierenweg als vestigingsplaats voor huisvesting van arbeidsmigranten. De plannen en initiatieven van Kafra sluiten goed aan bij onze ambities. Wij als gemeente streven ook naar hoogwaardige huisvesting van arbeidsmigranten. Dan de afwijzing van de beoogde locatie Violierenweg. De plannen en ontwikkelingen van Kafra zouden door voorgenomen bouwplannen, zoals zojuist ingesproken, van Woodimex niet in de eerste lijn zicht liggen en dat is voor de gemeente één van de argumenten geweest om af te wijzen. Die uitkomst is ook met Kafra gedeeld en daarover bent u als raad geïnformeerd. Kafra vraagt het college n.a.v. die afwijzing om een heroverweging en daar zal B&W zich binnenkort over buigen. Maar primair moet zijn, dat we komen tot een realisatie van geschikte woonruimte voor onze arbeidsmigranten. We hebben met Kafra gesproken over alternatieve locaties. Met andere partijen zijn we ook in overleg, over kleinere initiatieven en over enkele grote projecten. Dat gaat over verschillende locaties binnen onze gemeente. Om dat proces niet te frustreren en de kans van slagen juist te vergroten, moeten we o.a. een goed participatietraject starten. Dat is mede de reden waarom ik vanavond niet in kan gaan op details rondom deze initiatieven. Indien u als raad of als commissie nadere informatie wilt over de lopende initiatieven dan informeren wij u natuurlijk graag, maar dan wel in alle vertrouwelijkheid. De wijze hiervan zullen wij in overleg met de griffie afstemmen. Maar in algemene zin wil ik stellen, dat we zorgvuldigheid verkiezen boven haast. Ja, de kwestie is urgent. En ja, haast is geboden. En ja, dit college en deze wethouder zijn doordrongen van het belang van goede en voldoende huisvesting, zowel voor de hier werkzame arbeidsmigranten als voor het belang van onze tuinders en logistieke bedrijven. Initiatieven die voldoen aan ons toetsingskader en medewerking krijgen van de provincie hebben onze sympathie en onze steun. Het college neemt eind deze maand, begin volgende maand, een besluit over het verzoek om een heroverweging m.b.t. Kafra. Uiteraard zullen wij dan de gelegenheid nemen om dat heel zorgvuldig af te wegen en daarom ben ik ook blij, dat u het vanavond heeft geagendeerd, om ook uw mening daarover te horen en door u aan te geven wat u belangrijk vindt. Dat zullen we dan ook mee nemen in de afweging voor de heroverweging van het verzoek van Kafra. Dank u wel.

De heer Blonk, L3B: Kafra huisvesting aan de Violierenweg voldoet volledig aan het vorig jaar juni door het college vast gestelde toetsingskader en het is Roemer-proof. Het betreft een locatie van 10 jaar met een uitloop tot 15 jaar. Ik heb vanochtend de reactie van de WUR gelezen. De WUR heeft geen intentie om deze grond uit te breiden. Indien het wel aan de orde zou zijn, is dat feitelijk onmogelijk, omdat Kafra een optie op die grond heeft en daar ook haar plan op heeft gebaseerd. De reactie van TABS Holland, Woodimex en Delphi, heb ik vanochtend ontvangen. Ik ga nu niet in op het gekissebis tussen WUR, TABS en Kafra, wat ons vandaag via de mail allemaal langs gekomen is. Ik hoor zeker van het college op een later tijdstip, uit de afweging op de heroverweging, hoor ik graag een reactie van het college, dat hoeft dus niet vanavond, op die mailwisselingen, op die mails die wij vandaag daarover gekregen hebben. In ieder geval kwamen de reacties van WUR, TABS en Delphi op mij over als het NIMBY-karakter te hebben. Waarom? Zij vinden het van belang dat arbeidsmigranten goed worden gehuisvest en vervolgens worden door hen vele beren op de weg gezien. Deze locatie en woonruimte zijn Roemer-proof en daar wordt helaas door hen niet op in gegaan, dat vind ik jammer. Het zou niet passen binnen het Horti Science gebied, maar wat is de Lansingerlandse agrobusiness zonder arbeidsmigranten? Het kan niet zonder en daar hoort een fatsoenlijke huisvesting bij. In de op 15 juli door deze raad vast gestelde

woonvisie staat, ik citeer: wij zien het huisvesten van arbeidsmigranten als belangrijk onderdeel van de economische opgave en specifiek van de Horti Science en logistieke sector; we treden daarbij faciliterend op, waarbij de markt het initiatief heeft. Dat is precies zoals het hier hoort te gebeuren. De gemeente faciliteert en de markt neemt het initiatief. Tijdens de presentatie van afgelopen donderdag voor de raden van Lansingerland en Zoetermeer hebben vertegenwoordigers van Antura en de WUR gepleit voor woningbouw bij Bleizo west, zodat daar in de grote hoeveelheid benodigde woonruimte voor arbeidskrachten, die ze broodnodig hebben, kan worden voorzien. De tijdelijke oplossing van Kafra aan de Violierenweg is ons inziens een prachtige overbrugging tot die woningbouw in Bleizo west beschikbaar is. Mijn fractie vraagt het college Kafra toch de vergunning te verlenen, door dus goed te kijken naar de heroverweging, voor de tijdelijke bouw voor die 256 arbeidsmigranten aan de Violierenweg. Het toetsingskader en de woonvisie laten dat toe. De koploperfunctie die wij hebben van het ministerie, wat arbeidershuisvesting betreft, mag niet alleen maar op papier staan, dat moet ook werkelijkheid worden. Tot slot, de druk op de woningmarkt voor inwoners van Lansingerland is enorm: 80 maanden wachten op een sociale huurwoning. Het is van belang dat de druk op de Lansingerlandse huurwoningen, de goedkope koopwoningen voor arbeidsmigranten niet nog eens daar bovenop komt. In die zin denk ik dat het belangrijk is, dat die arbeidsmigranten daar kunnen gaan wonen om onze eigen inwoners meer kans te geven op een fatsoenlijke woning in onze eigen gemeente. Dank u wel.

De heer Van As, VVD: De huisvesting, goede huisvesting, voor arbeidsmigranten, heel belangrijk, zoals de heer Blonk ook benadrukt. In het belang van allereerst de mensen zelf, maar natuurlijk ook in het belang van de bedrijven waar zij werken, dus de economie in Lansingerland, dat staat voor ons buiten kijf. Kafra heeft ons voorzien van een hoop informatie. Het project in Venray als voorbeeld ziet er heel mooi uit en dat biedt een mooi perspectief voor de ontwikkeling van een locatie in Bleiswijk. Of misschien wel elders in onze gemeente. Hoe mooi is dat? Een gemeente als de onze, een koplopergemeente. Maar kan dat dan alleen op de plek waar zij graag willen ontwikkelen? Mijn collega van L3B geeft aan, dat het plan volledig zou voldoen, hij was daar vrij stellig in. Dan vraag ik mij af: vindt de heer Blonk het kader dan niet goed of beoordelen wij dat anders op basis van de informatie dan de heer Blonk? Eigenlijk zouden wij het er als commissie hier niet over moeten hebben. Het lijkt erop, dat L3B de rol van het college oppakt. Hij gaat eigenlijk op die stoel zitten. Er vindt toch overleg plaats met Kafra en andere betrokken partijen? Er worden afwegingen gemaakt. Ik hoor de wethouder dat ook zeggen, dat er gesprekken plaats vinden over andere locaties, alternatieven. Nogmaals: gaat de heer Blonk niet op de stoel van het college zitten? Gaat u niet voorbij aan andere plekken waar dit gerealiseerd kan worden? Want dat het een mooi plan is, dat Kafra mooi neer zou kunnen zetten, dat lijdt bij ons geen twijfel. Wij horen dat er veel overleg met partijen is over verschillende plaatsen. Wij hebben vertrouwen in hoe het college en de gemeente dit oppakt. De gemeente vraagt in haar start ook om onze mening. Wij kunnen de afwegingen best volgen en dat zijn ook de punten, die voor ons belangrijk zijn. Niet zichtbaar vanaf de openbare weg, eerste lijn zicht noemde mevrouw Arends dat, buiten de bebouwde kom ligt het. Dat is één van de criteria die keihard staat, maar waar wel een toelichting bij staat, waar wij naar kijken. Er zijn niet veel voorzieningen in de omgeving. Ja, aan de andere kant van de A12 ligt een McDonalds en een KFC, maar dat zijn niet de voorzieningen, die wij voor ogen hebben voor in ieder geval een gezonde leefstijl. Daar kun je ook niet je boodschappen doen. Ik kan me voorstellen, dat er echt andere locaties zijn, die beter passen. De locatie ligt niet voor de hand om te wonen, denken wij. Daarnaast hebben we het er al vaker over gehad, het komt straks misschien nog even naar voren bij de behandeling van de omgevingsvisie: we willen toch ook graag ontwikkeling van Horti Science als visitekaartje van onze gemeente. Willen we dat mogelijk maken, dan moeten we daar ook ruimte voor bieden. Dat is hoe wij hier tegen aan kijken. Ik ben ook benieuwd naar de bijdragen van andere partijen. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: 16 juli 2019 kregen we van het college een brief, gericht aan de raad. Daar stond in: met u zijn we ervan doordrongen dat de huisvesting van arbeidsmigranten binnen Lansingerland een belangwekkend en urgent vraagstuk is. Dat was juli 2019. Ik heb die tijdslijn doorlopen en ongeveer elke 6 maanden hadden we een beeldvorming of een belangrijke brief. Zo was er 2 maart van dit jaar een ontbijtbijeenkomst georganiseerd door Kafra Housing, daar ging het over de locatie waar we het vanavond over hebben. Ook daar was wethouder Arends bij aanwezig. Het leek erop voor al die aanwezigen, die bij die ontbijtbijeenkomst waren, dat het kat in het bakje was, een mooie locatie, niet in de kern, aan de rand van de kern, ook niet in de middle of nowhere. Maar wat schetste onze verbazing: kort daarop kregen we een brief dat toch de aanvraag was afgewezen. 15 juli van dit jaar is er een amendement aangenomen mede ondertekend door het CDA, waarin we het college opdragen om niet faciliterend bezig te zijn, maar vooral ook regisserend in samenwerking met de markt. Maar wat ik al zei: vanaf juli 2019, momenteel is het september 2021, spreken we alleen nog maar over zaken op papier en is er buiten nog niets zichtbaar. Ik ben het eens met de vorige spreker, die zegt: Horti Science is heel belangrijk voor Lansingerland. Daar is het CDA het zeker mee eens. Maar het andere is ook waar: er moet ook iets gedaan worden aan de huisvesting van arbeidsmigranten. Ik hoop dan ook te horen van de wethouder welke alternatieven zij nog achter de hand heeft. Ze zegt: ik kan er nu nog niet veel over

zeggen. Maar op dit moment staan we nog wel met lege handen. In een brief wordt ook aangehaald, dat het rijks vastgoedbedrijf met adviezen zal komen. Ik zou graag horen van de wethouder welke adviezen er inmiddels binnen gekomen zijn. De voorzitter: Wilt u uw betoog beëindigen? De heer Van Harn: Hierbij is mijn betoog beëindigd.

De heer Alsemgeest, WIJ: Soms zit je je af te vragen: wat moet ik met zo'n onderwerp, wat ga ik zeggen? Dat was zeker met dit onderwerp aan de hand, want wij kregen in het laatste uur wat stukken. Vanmorgen en vanmiddag en helemaal laat in de middag kregen we nog weer een schrijven. Als je dan denkt, als commissie zijnde, dat bepaalde zaken, zoals de heer Van Harn al sprak, vanaf 2019 al lopen en dat daar zachtjes aan een beetje vaart in begint te komen en je komt er dan achter, dat er twee partijen zijn, die elkaar ongeveer met het mes op de keel bestrijden van: willen we wel of willen we niet? Dan schrik je toch weer. Dan denk je: wat is er nou toch weer aan de hand? Wij moeten daar als commissie wat van vinden, wij zitten daar tussen, wij moeten daar wat van vinden. En daar vinden wij eigenlijk ook wat van, want jaren terug, in 2019, hebben we met elkaar besloten dat wij hier wat mee gingen doen. Dat we niet alleen met Horti Science Park en know how en kennis vooraan willen staan in die Horti Science, maar ook met de zorg voor de huisvesting van onze arbeidsmigranten. Dan hebben we het over huisvesting van arbeidsmigranten, niet alleen over Horti Science, de Jumbo die ernaast zit. Ik neem aan dat Woodimex ook wel een aantal, misschien wel een groot aantal, arbeidsmigranten aan het werk heeft op hun bedrijf. Dan denk ik: wat willen we nu? Ook de WUR zou er zijn voordeel uit kunnen halen, dat die huisvesting daar zo vlakbij komt. Wat mij opviel in het vurige betoog van de heer Van 't Hof, was dat hij een groot aantal dingen aanhaalt, die mijns inziens niet zoveel hout snijden. De tegenstanders van de huisvesting dragen allerlei zaken aan, die zijdelings te maken hebben met de huisvesting an sich, zoals veiligheid, mobiliteit, winkelen, recreatie, noem maar op. Nu hoef ik u natuurlijk niet te vertellen als Lansingerlander dat grote delen van onze bevolking buiten de gemeentegrens in het buitengebied wonen en toch ook wel minimaal 1, 2 of 3 kilometers te gaan hebben naar een winkel, naar de voetbalvereniging, naar noem maar op, dus dat is niet zo vreemd. Kinderen uit de omstreek, de Mathenesserlaan of de Violierenweg, Irissenweg, allemaal kinderen uit tuindersgezinnen, die gewoon naar school gaan in Bleiswijk, naar de middelbare school in Zoetermeer, ook die zijn aan diezelfde onveiligheid al jarenlang blootgesteld. Dus eigenlijk is er niets aan de hand. Ik kan me helemaal vinden in het vurige betoog van de heer Blonk, die zegt: waar zijn we nou mee bezig, waarom kan dit niet gewoon doorgaan? Wij zijn er helemaal voor om dit project door te laten gaan. Wel is mijn vraag aan de wethouder en meneer Van Harn stelde hem ook een beetje: we zijn faciliterend bezig naar allerlei dingen, zaken als deze huisvesting, maar wat doen wij nou eigenlijk precies echt? Wat brengen we nou? Kunnen we een alternatief aanbieden daar in de buurt, waar bijvoorbeeld Woodimex geen last van heeft? Waar wel hetzelfde gebouwd zou kunnen worden. Tot zover mijn inbreng.

De heer Hofman, CU: Dank aan L3B voor het agenderen van dit punt. Waar zitten we nu eigenlijk mee? We hebben een toetsingskader vast gesteld voor huisvesting van arbeidsmigranten vorig jaar en de eerste de beste keer dat er huisvesting voor arbeidsmigranten aan de orde komt, die aan het toetsingskader moet worden getoetst, lopen alle partijen tegen elkaar te hoop. Blijkbaar is dan het toetsingskader niet eenduidig. Dat is heel vervelend om te moeten constateren als we dit voor de eerste keer gaan doen. Ik oordeel liever niet, zoals nu gevraagd wordt, over individuele casussen, dat gaan we toch doen, maar ik zou veel eerder de oproep willen doen: als het toetsingskader dan blijkbaar niet eenduidig is, laten we dan iets aan het toetsingskader gaan doen, zodat we hier de volgende keer niet weer tegenaan lopen. Dan de casus. Het gaat eigenlijk om 2 hoofdzaken, waartegen we zouden moeten toetsen volgens het toetsingskader. Zicht vanaf de weg lijkt ons, binnen onze fractie, niet zo'n probleem. En de nabijheid van een bebouwde kom is ook hier nicht im frage. Wij zouden zeggen dat het volgens het toetsingskader zou moeten kunnen. Ik merk al dat zelfs de fracties hier daar niet over uit zijn. Als wij er al niet uit komen met hetzelfde toetsingskader, dan moeten we echt iets gaan doen aan het toetsingskader. Ik denk dat ik het daar even bij laat.

De heer Van der Stad, D66: Dank voor het agenderen van het onderwerp. De D66 fractie hecht veel waarde aan het geïnitieerde plan voor goede kwalitatieve huisvesting voor arbeidsmigranten ten behoeve van de glastuinbouw en logistiek. Het voorstel van Kafra lijkt te voldoen aan alle eerder gestelde voorwaarden en de gemeente heeft dit ook in een eerder stadium laten blijken. De recent langs gekomen afwijzing is gebaseerd op motivaties, die door onafhankelijken blijkens te worden tegengesproken. Indien correct zou de conclusie dan getrokken kunnen worden, dat het plan geenszins in strijd is met het toetsingskader. Mocht dat toch het geval zijn, dan zou het college gemotiveerd van dit toetsingskader kunnen afwijken als er aanleiding voor is. De D66 fractie is benieuwd hoe het college aankijkt tegen de huisvestingsbehoefte voor arbeidsmigranten en beschikbare alternatieve locaties versus het huidige plan van Kafra. Is er enige urgentie van toepassing? Zou dat al geen reden zijn om gemotiveerd af te wijken van het toetsingskader? Voor de doorontwikkeling van Horti Science Park ziet D66 geen directe belemmering. Wij vernemen graag iets concreets van het college waaruit dit wel zou moeten blijken.

Diverse communicatie is rond gezonden door verschillende partijen, er zijn stellingnames tot onverenigbaarheid versus noodzakelijke aanvulling op elkaar. Wat is nu precies correct en waaruit blijkt het? Wellicht dat we daar in de toekomst een antwoord op krijgen. Onze vraag vanavond richt zich met name op wat er tot op heden onderzocht en gedaan is om de cruciale punten van partijen in kaart te brengen en te verenigen. D66 verneemt het graag en ziet in de toekomst daar ook graag inzet op door alle betrokken partijen. Daarentegen loopt het traject tot de komst van goede kwalitatieve huisvesting voor arbeidsmigranten al enige tijd. Wij zien graag enige concrete resultaten van deze eerder ingezette koers en wegen dit zwaar. Dit geven wij ook mee aan het college ten behoeve van de heroverwegingsverzoek van Kafra, maar dit dient echter ook zorgvuldig gedaan te worden. Echter, het is een enorme stap terug, die gedaan wordt, zonder volwaardig alternatief scenario. Tot zover voor nu.

Mevrouw Gabin, GL: De fractie van GL heeft de bijdragen van alle partijen goed tot zich genomen. Vanuit de positie van arbeidsmigranten en de omgeving zijn wij tot het standpunt gekomen, dat een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat gewaarborgd moet worden. Het toetsingskader geeft niet alleen richting, maar heeft ook een zekere waarborgfunctie, namelijk de kwaliteit van de woon- en leefomgeving verzekeren voor de omgeving, maar vooral voor de arbeidsmigranten. Huisvesting binnen de bebouwde kom heeft sterk onze voorkeur vanwege de deelname aan het maatschappelijk verkeer en het gebruik maken van voorzieningen. Dit ligt ook in lijn met wat de provincie van ons verwacht. GL wilt dat iedere inwoner in de gemeente gedegen en verantwoord kan worden gehuisvest en dat geldt dus ook voor de arbeidsmigranten. De beoogde locatie is gelegen in een industriële omgeving met slechte infrastructuur en ver verwijderd van de dagelijkse basisvoorzieningen. L3B vindt dat een afstand van 2,6km redelijk is. De provincie zegt: minder dan nul meter. De gemeente maakt daar nul van. Wij vinden een afstand van 2,6km dus in dit geval niet redelijk. Wij zijn dus in dit geval niet voor het afwijken van deze uitgangspunten uit het toetsingskader, omdat vooral naar ons inziens vooral sociale aspecten zwaarder wegen. We willen wat meer toelichting van de wethouder wat betreft de alternatieven, die voor handen liggen en of we daar ook nog inzicht in krijgen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook van onze fractie dank aan de heer Blonk voor het agenderen van dit belangrijke onderwerp. Voldoende kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten is belangrijk, dat vinden alle fracties, dat vindt de PvdA fractie ook. Het is belangrijk voor de mensen zelf, die hier hard werken in onze gemeente. Het is belangrijk voor de bedrijven, die op die manier verzekerd zijn van werknemers, die in de buurt zijn en goed beschikbaar zullen zijn. Het is ook belangrijk voor de woningmarkt, zodat er ruimte blijft voor andere woningzoekenden. Het is een win/win situatie, zoals dat zo mooi heet en het zorgt ook nog eens voor minder files op de N209, omdat de arbeidsmigranten niet iedere dag vanuit andere plaatsen naar onze gemeente toe hoeven te reizen. Het voorstel, dat we van Kafra Housing hebben gekregen, ook de video, alle toelichtingen die ze door de maanden, zelfs de jaren, heen met ons hebben gedeeld zijn heel netjes inzichtelijk. We zijn uitgebreid meegenomen. Het is een mooi voorstel, kwalitatief goede behuizing. Het college geeft aan, mevrouw Arends heeft dat net toegelicht, actief mee te willen denken en meewerken en dat past ook bij het aangenomen amendement, dat er vanuit het college meer regie moet zijn. Dus denken en meewerken klinkt wat mij betreft nog iets te faciliterend, we zijn echt op zoek naar een regierol van de gemeente en ik hoop ook echt dat dat in de komende weken helderder gaat worden, want dat is het voor nu nog niet. De wethouder heeft gezegd: we moeten passend beleid hebben. Dat hebben we ook gemaakt met duidelijke grenzen. Het kader zou die duidelijke grenzen moeten geven. Als je goed kijkt naar de plannen van Kafra, dan lijken die best prima te passen in het kader, dus wat de PvdA fractie betreft is met dat kader niets mis. Kafra, Woodimex en het college verschillen van mening over de zichtbaarheid vanaf de weg, maar misschien is dat niet het punt. Het voornaamste probleem, zoals onze fractie er nu naar kijkt, ook op basis van uitwisseling via mail in de namiddag, het voornaamste probleem is dat vanuit de omgeving, de bedrijven, de WUR, niet of nauwelijks steun is voor het initiatief op deze plek. De vraag die ik mijzelf dan ook heb gesteld aan het einde van de middag is: wil je arbeidsmigranten laten wonen in de buurt van bedrijven en een research centre, die hier op zijn zachts gezegd niet voor open staan, die zich beperkt voelen in hun strategie, in hun ontwikkelingen in een industrieel gebied? Een goede locatie is belangrijk voor iedereen en gaat dus niet alleen om goede behuizing zelf. Gevoelsmatig zeg ik: niet doen. Maar wethouder Arends geeft in haar inleidende betoog gelukkig ook ruimte voor alternatieven. Ze stuurt aan op het zoeken naar een andere locatie voor Kafra. Als die optie er is, dan zijn wij ook zeer geïnteresseerd om daar meer over te horen. Het college zegt daarover in gesprek te zijn. Er zijn ook andere initiatieven, maar tot op heden weten we eigenlijk niet veel. Het is dus heel lastig om nu een goede discussie met elkaar te voeren en dat vind ik lastig, maar ik heb er tegelijkertijd begrip voor. Er is één punt, waardoor ik in de war ben geraakt en dat is door wat de heer Blonk heeft gezegd. Hij zei: het gaat om tijdelijke bouw. Kafra wil daar tijdelijke bouw arrangeren, waardoor er dus in de behoefte wordt voldaan van de woningzoekende arbeidsmigranten. Op die manier kunnen we richting definitievere of definitieve bouw gaan. Heb ik iets gemist? Hoe tijdelijk is die bouw van Kafra? Waar gaan we dan definitief bouwen en wie doet dat dan? Ik vond het een mooi statement, het geeft Kafra een heel

duidelijke rol, maar zo had ik hem niet opgevat. Ik dacht dat hier werd gebouwd voor jaren. Dus ik beëindig met het punt: het college moet echt nu duidelijk de regie nemen. Ik zou graag willen zien een duidelijke uitwisseling of opnieuw een dialoog, waarbij alle partijen nog een keer aan het woord komen, waar de fracties beantwoording krijgen op hun vragen, de alternatieven zichtbaar worden en ook de eventuele tijdelijkheid en hoelang enzovoorts, de vragen die we allemaal hebben. Pas dan kunnen we recht doen aan het voorstel dat Kafra heeft gedaan, maar ook aan de belangen van de bedrijven en de WUR, die daar blijkbaar ook zwaarwegende bezwaren tegen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Arends, ik hoor vragen in uw richting. Ik hoor ettelijke malen het woord 'alternatieven' vallen, het woord 'regie nemen'. Hoe zit het met de adviezen van het rijk? De tijdelijkheid in het e.e.a.. Misschien dat u op een aantal vragen van de raadsleden wat toelichting kunt geven.

Wethouder Arends: Helemaal eens met wat u opmerkt, dat u hoort dat er veel behoefte is. Over welke locaties gaat het nou, daar zou ik graag wat meer zicht op willen hebben. Waar ik ook mee startte: dat bieden wij u graag, maar dan wel in alle vertrouwelijkheid over de locaties. Achter de schermen gebeurt ongelooflijk veel. Ik begrijp aan de ene kant uw ongeduldigheid, want uiteraard willen we allemaal zo snel mogelijk die huisvesting realiseren, want over de behoefte en de urgentie is geen enkele twijfel. De heer Van der Stad noemde dat ook. Laat er echt geen misverstand over zijn. We toetsen heel goed en we wegen alles heel goed af. Maar wat ik toezegde is, dat we een avond gaan organiseren voor u in alle vertrouwelijkheid, dat doen wij in afstemming met de griffie, om meer duiding te kunnen geven aan alle processen, alle locaties, waar nu initiatieven op zijn. Dan zullen we ook technische antwoorden kunnen geven op al uw vragen, die u daar over heeft. Daarnaast zijn er nog vragen gesteld door meerdere partijen, dus als u het goed vindt, voorzitter. Voor een deel zal ik verwijzen naar onze heroverweging en op een deel kan ik concrete antwoorden geven. U geeft belangrijke waarden mee. Ik merk dat de commissie daar verdeeld over is, maar die waarden vind ik wel belangrijk om mee te nemen, wat ik vanavond allemaal gehoord heb, in de afweging, die het college gaat maken over de heroverweging van het initiatief van Kafra. Dus laat duidelijk zijn, dat alles wat u vanavond gezegd heeft belangrijk voor ons is en dat we dat mee nemen. Ten aanzien van de adviezen van het rijksvastgoed: die zit in een eindfase. Die hebben wij op dit moment niet, maar die verwachten wij wel binnenkort. Ik kan nog niet zeggen wat binnenkort is, maar ik weet wel dat ze in de eindfase zijn. Wij zijn er ook ongelooflijk benieuwd naar, naar die adviezen van het rijksvastgoed, omdat we één van de 5 gemeenten zijn, die meedoen in de pilot. Er werd gevraagd om een reactie op alle briefwisselingen. Er is een initiatief vanuit de markt, we hebben zelf geen gronden. Wat wel belangrijk is, is dat in dat participatietraject natuurlijk al die belangen mee wegen. Onze reactie op die briefwisseling: dat is aan partijen zelf. Maar ik kan me wel uw irritatie als commissie voorstellen. Dat maakt het natuurlijk ingewikkeld, maar het is wel aan partijen zelf om te reageren, wat vanuit het toetsingskader, dat u heeft mee gegeven, en het beleid heel belangrijk is, om op al de details een goede afweging te maken. En naar alle partijen de duidelijkheid geven: wat is de afweging en wat zijn de onderliggende argumenten daarvoor? Het is ook belangrijk dat u die hoort van het college. Dan nog een vraag over de tijdelijkheid of het definitieve. Het is mogelijk in Nederland los van de wijziging van het bestemmingsplan om tijdelijke huisvesting mogelijk te maken van 10 tot 15 jaar. Dus dat is niet voor een aantal maanden of een aantal jaar, het gaat echt om een langere periode, dan moet u denken aan 10 tot 15 jaar. Ik denk dat ik in algemene zin de vragen heb beantwoord, ook verwijzend naar onze afweging en alle argumenten die u vanavond heeft mee gegeven, dat wij die mee nemen. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Blonk, L3B: In reactie op collega Van As: ik ga niet op de stoel van het college zitten. Nee hoor, dit is typisch een voorbeeld van de controlerende functie van de raad. Ik heb het toetsingskader, dat controleer ik dus, naast die afwijzing gelegd en dan constateer ik dat het plan in overeenstemming is met het toetsingskader. Het toetsingskader, de heer Hofman vroeg of er iets mis is met het toetsingskader, nee, er is niets mis mee. Dat gaf mevrouw Verhoef ook aan, het is een prima toetsingskader. Trouwens, door het college zelf vast gesteld, niet door de raad, maar dat doet niet ter zake. Het belangrijkste ons inziens is de afweging van het college, die dat niet correct doet. De afweging van het college op het toetsingskader is met name op 2 punten niet correct. Dat is de zichtbaarheid van de openbare weg, want die is er namelijk weldegelijk. En de nabijheid van de bebouwde kom. Ook dat is het geval, want de dichtstbijzijnde supermarkt is 2,6km, maar de bebouwde kom ligt op de helft daarvan, dus die ligt er veel eerder en we hebben het over de bebouwde kom grens. Nu heb je verschillende bebouwde kommen, maar het gaat om het blauwe bord langs de weg. Het voldoet dus, ook aan de andere punten van het toetsingskader. Die Horti Science staat nergens in het toetsingskader natuurlijk. Maar bijt de huisvesting van arbeidsmigranten op die locatie de Horti Science? Ik kan het me niet voorstellen, zeker niet op de inspraak van de WUR afgelopen donderdagavond in Zoetermeer. Mevrouw Verhoef: Ik ga zo een vraag

stellen, maar ik leid hem even in. Ik ben het met u eens, dat het plan van Kafra wel past binnen dat kader. Er is wat meningsverschil over de zichtbaarheid vanaf de weg. Maar hoe kijkt u er tegen aan, dat de bedrijven, de WUR, zo negatief hier tegenover staan, omdat ze het als een bedreiging zien van hun verdere uitbreiding en ook het feit dat het in industrieel gebied is. De sfeer begint al niet lekker voor de arbeidsmigranten en iedereen die zijn best gaat doen voor die arbeidsmigranten. Hoe ziet u dat? De heer Blonk: Dat is natuurlijk heel zorgelijk. Als ik de reactie van de WUR zie, ja, ik heb hem gelezen, eigenlijk geven ze geen reactie, ze willen het gewoon niet, daarom lijkt het mij ook NIMBY. De inspreker van Woodimex geeft een heel verhaal, hij haalt er van alles bij om ervoor te zorgen dat ze het niet willen. In feite heeft Woodimex nog een beetje de pé er in dat zij een aantal jaar geleden tegenwerking van de provincie hebben gehad en dat betreffende stuk grond niet hebben kunnen kopen. Ik kan het me voorstellen, dat je daar de pé over in hebt, maar het zijn nu andere tijden en er is nu een mogelijkheid om hierin te voorzien. Zeker ook de tijdelijkheid, die tijdelijkheid staat namelijk ook in het toetsingskader bij nummer 2, dat is nieuw te bouwen woonaccommodaties in het buitengebied tijdelijk toe te staan. Die info heb ik uit het toetsingskader en die gebruikt het college ook, die hebben ze ook prima gebruikt daarin. Maar Woodimex, ik denk dat zeker de behoefte aan arbeidsmigranten huisvesting in een afweging van belangen met Woodimex, voor mij in ieder geval, voor mijn fractie, de schaal doorslaat naar die arbeidsmigrantenhuisvesting. In die zin is dat misschien wel een antwoord op uw vraag. Dat het misschien niet allemaal leuk is, ik denk dat het allemaal mee valt op den duur. Dan een andere locatie: waar wel? Waar heb je niet dat soort dingen? Ik ben heel erg benieuwd naar wat die andere locaties mogelijk zouden zijn. We krijgen daar een vertrouwelijke avond over om dat te gaan bekijken, ik ben daar heel erg benieuwd naar. Tenslotte wil ik nog aangeven aan de wethouder, dat ik ervan uit ga, graag even een bevestiging, dat het college pas die heroverweging, die nieuwe beslissing over Kafra neemt, nadat wij die vertrouwelijke avond hebben gehad. Dank u wel. Mevrouw Gabin: Het vermoeden bestaat dat arbeidsmigranten te makkelijk worden weggezet door L3B. De heer Blonk: Nee, nee, wat er hier gebeurt, ik word hier weg gezet als een racist. Totaal niet. Hier word ik echt heel boos om wat er nu gebeurt. De voorzitter: Dat begrijp ik. Mevrouw Gabin, dit wordt u niet in dank afgenomen om zo te reageren. Wat wilt u aan de heer Blonk vragen? Mevrouw Gabin: Dat is de invulling van de heer Blonk, dat zijn niet mijn intenties geweest. Ik maak nog even mijn vraag af. Waarom pleit L3B voor deze beoogde locatie en waarom kan het niet wachten op de andere initiatieven, waarbij wel aan alle uitgangspunten worden voldaan? De heer Blonk: Er ligt nu een initiatief, de heer Van Harn heeft aangegeven hoe lang het al loopt. Het loopt al vanaf 2019. Nu gaat het weer in de ijskast, lijkt het erop. Nieuwe locaties zijn er nog niet en de nood wordt enorm hoog. Wij halen bedrijven, alles goed voor de economie, Zalando, Jumbo, Hoogvliet, Hello Fresh, ik vergeet er nog een paar zelfs, en de glastuinbouw sector, dat zijn gigantische hoeveelheden arbeidsmigranten. En dan gaan wij even rustig afwachten, dan gaan we wel eens kijken wat we binnenkort kunnen gaan doen. Binnenkort is een aantal jaren. Nee, mevrouw Gabin, zo zit ik niet in elkaar. Ik kom op voor die mensen en ik kom ook op voor mijn eigen bevolking, zodat die arbeidsmigranten ook nog een keer onderdeel worden van de reguliere woningmarkt. Dat is wat ik voor ogen heb en daar is het plan van Kafra met die 256 locaties een prachtig plan.

De heer Van As, VVD: Wethouder, dank voor de beantwoording. Ik hoor in de bijdragen van andere partijen dat ze snelheid willen. Ja, dat willen wij ook en dat willen wij, volgens mij, unaniem. Dat hoor ik ook de wethouder aangeven. Maar ook zorgvuldigheid is belangrijk. Als we het doen, moeten we het goed doen. Dan moeten we accepteren, dat dit tijd kost, ik kom daar zo nog op terug. Ik blijf er wel bij, dat we als commissie moeten oppassen, dat we niet op de stoel van het college gaan zitten. We laten ons, inclusief ook mijzelf moet ik toch ook erkennen, verleiden om toch zelf nagenoeg allemaal de afwegingen opnieuw te gaan doen. We waren er allemaal bij toen het toetsingskader besproken werd. Inderdaad, zoals de heer Hofman al zei: bij de eerste keer dat het gebruikt wordt, zien we dat we het wel verschillend interpreteren en dat wij het gaan invullen als commissieleden. Blijkbaar laat het dus ruimte voor interpretatie. De heer Blonk: Dit is een prima toetsingskader, daar is niets mis mee. Het college heeft een prima toetsingskader neergelegd. Alleen, ze hebben in mijn visie niet goed getoetst en die heb ik proberen aan te geven. Wat mij betreft hoeft er geen ander toetsingskader te zijn en ga ik niet op de stoel van het college zitten. Ik controleer en merk dat ze hun eigen toetsingskader niet goed volgen. Dat is wat ik aangeef, het is reactief. De heer Van As: Ik hoor hierin geen vraag. Het zal u niet verbazen, dat ik zo reageer. Ik blijf bij het punt, dat wij het anders invullen, maar ik zie wel dat wij er gezamenlijk in zitten. Dit is onwijs belangrijk, dat die huisvesting goed geregeld wordt. Wat ons betreft is het belangrijk, de toezegging van de wethouder, om een informerende bijeenkomst te organiseren. Laten we die afwachten. En afwachten houdt voor mij in: die moet snel gehouden worden, die snelheid moet er nu in gehouden worden, daar staan wij helemaal achter. Wellicht wordt het ons allemaal duidelijk en komen we op diezelfde lijn. De heer Alsemgeest: Niet iets vragen, eigenlijk meer een opmerking naar meneer Van As. Ik heb toch een beetje het idee, dat we dan weer in de vertraging lopen als we nu weer opnieuw moeten gaan nadenken over iets wat we al lang hebben bedacht en waar we het met zijn allen over eens waren dat we het zo gingen doen. Als we dan het toetsingskader gebruiken,

moeten we niet naar onszelf toerekenen of naar een ander. We moeten gewoon sec kijken: klopt het of klopt het niet? Dan klopt het en dan moeten we niet opnieuw in de vertraging gaan. Dank u wel. De heer Van As: Ook hier hoor ik weer geen vraag. U kunt het horen in mijn bijdrage: wij beoordelen dat toch wat anders. Ik hoor bij de fracties onderling dat we daarin verschillen. Ik denk dat we dat wel kunnen constateren met elkaar. Wat betreft de situatie hier, dit geval Kafra: ik kan mij niet voorstellen, dat er geen enkele alternatieve locatie gevonden zou kunnen worden en of dat voldoet aan alle voorwaarden, ja, daarover zullen wij geïnformeerd worden, heel snel, ga ik van uit. Kafra heeft laten zien een heel mooi project te kunnen ontwikkelen, daarover absoluut geen onvertogen woord. Er is een situatie aan het ontstaan, waarbij wij een andere visie hebben, waarbij partijen blijkens de reacties die er zijn, vandaag nog een aantal achter elkaar, waarbij partijen tegenover elkaar zijn komen te staan, dan aan het college de schone taak om hierin de regie te pakken en ook te houden. Wij zien uit naar een spoedige organisatie van een informerende bijeenkomst. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: In grote lijnen kan ik me aansluiten bij de heer Van As, die zegt: we moeten de snelheid erin houden, we moeten zorgvuldig zijn en de regie moet gepakt worden. Dat zijn 3 kernwoorden, die ik de wethouder mee zou willen geven. Dan de vertrouwelijke avond, waarover de wethouder spreekt: prima, maar dan wel graag op korte termijn, dat we niet weer 6 maanden moeten wachten, maar we echt het tempo, de snelheid, erin houden. Ik heb nog 1 korte vraag aan de wethouder. Ik weet, u mag geen alternatieven noemen, maar kunt u aangeven: bent u ook met alternatieven bezig voor Kafra Housing? Daar ben ik eigenlijk wel nieuwsgierig naar. Dat is mijn bijdrage, dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Eigenlijk had ik niet zo heel veel toe te voegen aan het verhaal van de heer Blonk. Een prachtig betoog, wederom. Als we nou eens sec kijken naar het toetsingskader. Dat toetsingskader is helder, maar waarom komen we er dan niet uit? Een hele botte vraag: is de wil er misschien eigenlijk niet? Dan denk ik: waarom niet? We hebben ook een verantwoording naar die mensen toe om ervoor te zorgen dat ze een goede huisvesting hebben. Dat kunnen wij hen bieden, dat kunnen we goed en dat kunnen we netjes en dat kunnen we veilig en dat kunnen we op een goede plek, want er is helemaal niks mis mee. Naar de wethouder zou ik ook willen zeggen, ook wat de heer Van Harn zei: als we er nu nog weer eens over moeten gaan nadenken, de vertragingstactiek, dan zou ik aan de wethouder willen vragen om dat graag volgende week even te plannen, dan kunnen we er kort op zitten en dan kunnen we in de volgende commissievergadering ja zeggen. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Ik denk dat ik nog één invalshoek ga inbrengen, die ik in de eerste termijn niet genoemd heb. Als wij vanuit dit toetsingskader nu nee gaan zeggen tegen een locatie als deze, waarbij het alle kanten op kan of je er ja of nee tegen zegt, dan vrees ik eigenlijk voor de alternatieven. We hebben hier te maken met een omgeving, die niet graag deze ontwikkeling ziet komen. Ik denk dat bij alternatieve locaties dat misschien wel niet anders is, dat er ook een omgeving is, die misschien die huisvesting helemaal niet ziet zitten en die wellicht in de afwijzing van deze locatie grond ziet om ook te denken: wacht eens even, het is hier ook gelukt om het aan te vechten, er een bespreekpunt van te maken in de commissie ruimte, kom jongens, we gaan er tegenaan en we gaan ervoor zorgen, dat het niet door gaat. Dat is volgens mij niet waarvoor we een toetsingskader in het leven geroepen hebben. Ik denk dat we een probleempje hebben met ons toetsingskader als we hier wellicht nee tegen zeggen als het gaat om andere locaties. Dat wilde ik nog even mee geven in de tweede termijn. De heer Van As: De heer Hofman gaf in zijn eerste termijn aan, dat hij vond dat het toetsingskader niet eenduidig was, volgens mij zei hij dat letterlijk. Nu hoor ik in de bijdrage van de heer Hofman, dat hij aangeeft: ja, als we het zo beoordelen, dan is dit een basis voor volgende beoordelingen. Ik ben benieuwd hoe de heer Hofman nu dan tegen het toetsingskader aankijkt. Is het nu duidelijk voldoende om een afweging te maken? Of is dat iets waar we toch nog een keer stil bij zouden moeten staan? De heer Hofman: Duidelijk dat laatste. Wat ik in de eerste termijn aangaf: als we bij de eerste de beste keer dat het ter sprake komt we erover gaan bakkeleien, dan biedt dat ook aangrijpingspunten. Dat is de reden waarom ik me in de tweede termijn hierop focuste. Dit gaat voor andere partijen bij een alternatieve locatie ook reden zijn om het toetsingskader ter discussie te stellen. Volgens mij zijn de bijdragen in die zin in lijn met elkaar en mag er best wel wat scherpte aan het toetsingskader worden toegevoegd.

De heer Van der Stad, D66: Ik denk dat wij in de eerste termijn voldoende helder uiteen hebben gezet hoe wij erover denken en welk advies wij willen mee geven aan het college. Daar wil ik aan toevoegen dat het toetsingskader ons inziens voldoende duidelijkheid schept. Daar wil ik het bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: De heer Blonk had het in zijn eerste bijdrage over fatsoenlijke huisvesting. Daar zijn we het allemaal over eens. Het verzoek is gemotiveerd afgewezen door het college, dus blijkbaar is niet aan alle uitgangspunten voldaan. Op bepaalde punten schort het dus aan fatsoenlijkheid. Toch heb ik nog een vraagje aan de wethouder en dat is wat de provincie van dit plan vindt. De heer Blonk: Mevrouw Gabin stelt dat het blijkbaar is afgewezen bij Kafra, omdat de huisvesting niet fatsoenlijk zou zijn. Nee,

dat is het niet. Ik heb aangegeven waarop het college het afgewezen heeft en dat is niet dat die woningen niet fatsoenlijk zouden zijn. Het zijn prachtige woningen, die in de planning staan, dus die opmerking van u is niet gepast.

Mevrouw Verhoef, PvdA: De behoefte aan woningen voor arbeidsmigranten is groot, de situatie is urgent, dus er moet snel een oplossing komen voor het tekort aan woningen voor arbeidsmigranten. Kafra is in dat gat gesprongen en doet zijn uiterste best om te bouwen voor arbeidsmigranten. Wat mij betreft past dit initiatief bij het toetsingskader, alleen denkt het college daar anders over op de twee genoemde punten en de heer Blonk heeft dat toegelicht. Ik zit in die zin wel op de lijn van de heer Blonk. Met dat toetsingskader is volgens mij niets mis, maar er is tegenstrijdigheid over, of het wel of niet past. Daar kunnen we heel lang over twisten, maar het komt nu wel heel duidelijk boven tafel, dat er weinig steun is vanuit de omliggende industrie en het kennisinstituut de WUR. Ik wil de bedrijfsbelangen van bijvoorbeeld Woodimex, zoals die geschetst zijn, niet in twijfel trekken. Als dat belemmerend zou kunnen zijn, kan dat zijn en dat is een belangrijk argument. Mijn fractie wil een duurzame oplossing, die niet tot blijvend gedoe leidt in de omgeving en het college lijkt daar ook naar op zoek. Maar nogmaals, deze plek moet niet worden afgewezen voordat klip en klaar helder is, dat het echt niet kan of niet haalbaar is. Het college lijkt voortvarend op zoek naar een alternatieve plek voor Kafra, althans, zo heb ik het begrepen, maar dat hoor ik dan graag nog een keer van de wethouder. Er zijn ook andere initiatiefnemers blijkbaar. Dat is goed, dus ik blijf positief. Ik word graag vertrouwelijk, als dat nodig is, geïnformeerd over al die initiatieven. Dat had wat mij betreft veel eerder gekund, want dan hadden we nu misschien breder gekeken als commissie ruimte naar dit vraagstuk in bredere zin. Graag snel een oplossing zonder losse eindjes, maar wel een eerlijke kans voor iedereen, niet alleen voor Kafra, de arbeidsmigranten, maar ook voor de bedrijven met hun belangen. Ik zou er voor zijn om na die informatieavond in vertrouwelijkheid ook als fracties eerst nog van gedachten daarover te wisselen en dan pas de heroverweging van het college te horen, want ik denk dat het goed is dat de fracties laten weten aan het college hoe ze hier tegenaan kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Voor mevrouw Arends toch nog een paar vragen. Ik hoorde o.a.: is er ook voor Kafra Housing ruimte voor een alternatief, wordt daar ook aan gedacht? En ik hoorde ook nog een vraag: hoe denkt de provincie in deze? Misschien kunt u toch nog even wat helderheid geven over wat u bij aanvang gemeld heeft over uw heroverweging, want u gaf aan: eind van de maand. En eind van de maand is snel. Hoe ziet u het proces dan voor u? U heeft een toezegging gedaan over ons informeren al dan wel vertrouwelijk. Misschien kunt u daar nog even op ingaan, op de vragen en over uw toezegging.

Wethouder Arends: Is er gesproken met Kafra over andere plekken? Ja, dat is inderdaad gebeurd. En Kafra blijft echt wel bij hun voorkeur, die geven ze aan, bij de Mathenesser- en Violierenweg en dat is natuurlijk hun goed recht. Het laat onverlet, dat er weldegelijk alternatieven voor handen zijn voor Kafra. Dat aan de ene kant. De andere kant, de vraag van de heer Blonk: is het mogelijk om eerst een vertrouwelijke avond te organiseren waarna de heroverweging plaats vindt? Ik denk in de praktijk dat dat lastig zal zijn. Daarna zal ook het college zelfstandig de heroverweging moeten maken en dat is ook tijd gebonden. Die zal eind deze maand / begin volgende maand plaats vinden. Daarbij komt ook het standpunt van de provincie. Die is opgevraagd. De locatie is in die zin in strijd met het provinciale beleid, maar ons beleid is daarop bewuster, maar op basis van de locatie in de heroverweging gaan we nog expliciet die vraag die we uitgezet hebben naar de provincie mee nemen in onze heroverweging. Ik denk dat met name deze drie het allerbelangrijkst waren om te beantwoorden. Dank u wel. De heer Blonk: Ik zou er toch bij de wethouder op willen aandringen, dat de heroverweging en het besluit van het college na onze vertrouwelijke informatie komt, want ik zou het heel lastig vinden als u eerst een besluit gaat nemen en dat we dan vertrouwelijk achteraf wat extra locaties mogen zien. Wij willen het toch in zijn geheel bekijken. Ik wil er toch op aandringen om die volgorde om te draaien, dus eerst de vertrouwelijke info en daarna het besluit, hetzelfde als wat mevrouw Verhoef ook aangaf en andere collega's ook volgens mij. Ik denk niet, dat ik daar helemaal alleen in sta. Dank u wel. Mevrouw Verhoef: Ik wil me aansluiten bij de heer Blonk. En ik heb nog een kleine vraag aan de wethouder. Ze zegt: die heroverweging is tijdsgebonden. Moet ik daar uit opmaken, dat er voor een bepaalde termijn gereageerd moet worden met een heroverweging? De tweede vraag is: u zegt dat het niet past in provinciaal beleid, maar uit informatie van Kafra heb ik begrepen, dat vanuit het BRO onderzoek, als ik het goed zeg, blijkt dat het wel zou passen in provinciaal beleid. Wat is uw reactie daarop? Wethouder Arends: Ten aanzien van de eerste vraag: het betreft inderdaad een heroverweging, die is tijdgebonden. Dat heeft te maken met de aanvraag van de omgevingsvergunning, die door Kafra is ingediend. Dus daarin hebben we met wettelijke termijnen te maken en het college moet binnen die termijn de heroverweging laten plaatsvinden om een oordeel te kunnen geven over de heroverweging. Dat neemt niet weg, dat ik natuurlijk al uw meningen en suggesties heb gehoord en die nemen wij ook mee. Ten aanzien van die vertrouwelijke avond: dat gaat ook echt om mee te nemen in alle kleine initiatieven, de grote initiatieven en welke locaties dat betreft. De afweging wordt inderdaad door het college gedaan op het

beleid, dat u heeft vast gesteld en het toetsingskader natuurlijk. De vraag over de provincie: het beleid van de provincie richt zich vooral op de huisvesting van de arbeidsmigranten echt in de kernen, dus minder soepel zoals wij dat juist met u hebben vastgesteld aan de randen, daarmee wel dicht bij de kern maar niet in de kern, want daar heeft u juist een besluit over genomen, omdat we ook de concurrentie van de huidige woningen ook vrij willen houden voor andere mensen, die een woning nodig hebben. Dat even voor die duidelijkheid. Dus er zit inderdaad een discrepantie in, in het beleid van de provincie en ons beleid, daarin gaat ook het advies van het rijksvastgoed een mooie bijdrage aan geven, wat daarin van belang is, ook wel binnen of buiten bestaand gebied. Dat waren even mijn reacties op de vragen. De heer Blonk: Ik heb een vraag voor de wethouder. Is in juridische zin een verdaging van uw besluit mogelijk? Zo nee, dan zou ik dat graag schriftelijk gedocumenteerd zien. En zo ja, tot wanneer zou de verdaging mogelijk zijn? Wethouder Arends: Dat is echt een technische vraag en die wil ik graag schriftelijk beantwoorden, dus die komt naar u als commissie toe. De heer Duk: Ik kan het via mevrouw Gabin spelen of ik kan het zelf vragen, dus als ik uw toestemming heb. De voorzitter: Eigenlijk niet. U kunt het op een andere manier doen. Ik zou dit item willen beëindigen, we hebben een toezegging gekregen. Er is het nodige gesproken over de arbeidsmigranten, over de huisvesting. Ik kan alleen maar constateren naast de toezegging dat het e.e.a. een vervolg krijgt en dat zal niet op heel lange termijn gaan plaatsvinden.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Vaststellen ontwerp-Omgevingsvisie 1.0

De voorzitter: We hebben de omgevingsvisie voor liggen, dat is een item dat al een paar jaar speelt, maar er ligt nu een voorstel voor de raad.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik ga proberen het kort te houden, want u zegt terecht dat er al het nodige voorwerk is gedaan door de ambtenaren en het college, maar ook door raadsleden middels de klankbordgroep. Het is raar om mezelf een compliment te geven, maar een compliment aan ons allen. In juni 2020 is de nota van uitgangspunten en de ontwikkelstrategie vast gesteld door de raad en daarmee zijn we nu gekomen tot de voorliggende omgevingsvisie 1.0. Hamvraag daarbij is: herkennen wij datgene wat wij in de uitgangspunten hebben verwoord terug in het gebeuren? In principe zeggen wij: ja. Zeker als het gaat om de samenvatting van de kernkwaliteiten en de opgaven op blz.24 resp.34. Waar L3B nog wel mee worstelt, maar dat kan misschien in versie 2.0 tot zijn recht komen, is de vraag of nu de voorgestelde opgave en koers voldoende anticiperen op de groei na 75.000 inwoners. Misschien een beetje vanuit samenleving zie ik dat uit het feit, dat er geen rekening wordt gehouden met een vierde sportpark, maar daar ligt al een motie over. Ik wil het in deze context graag nog even noemen. Graag een reactie van de wethouder hoe zij nu kijkt naar de vraag of dit nu in voldoende mate, niet alleen het sportpark maar ook op andere onderdelen, zeker als het gaat om de leefmilieu-effect rapportage, want die kwam voor mij als een verrassing, ik weet dus niet in hoeverre, maar ik laat dat graag aan andere partijen over, die daar hun corebusiness van maken, of dit nu in voldoende mate in de omgevingsvisie terug komt, maar dat hoor ik dan straks wel. Wat ons verder opviel was de Horti Science. Dat begrip en het hele gebeuren er omheen kwam in de uitgangspuntennotitie helemaal niet voor. Dat is nu na een jaar, want sinds juni 2020 heeft dat een prominentere positie gekregen. L3B heeft bij de discussie over de kadernota er het nodige over gezegd. Wij zien wel ons strategisch belang, er komt ook een beeldvorming, begreep ik. Dus we vinden het logisch, dat het in de omgevingsvisie staat, maar we willen nog niet meteen zeggen dat wij instemmen met de gevraagde incidentele ruimte van € 1,3mln. De discussie komt terug bij de begroting. Verder stel ik vast, en ik ben erg benieuwd naar de reactie van onze collega's: in de uitgangspuntennotitie stonden 8 opgaven verwikkeld, de ontwikkelstrategie. Er is nu een aantal bij elkaar gebracht, zowel op het gebied van samenleving, maar ook op het gebied van de energietransitie en de klimaatadaptatie. Eigenlijk zou ik weleens de temperatuur van het badwater willen meten binnen de raad of we het nou logisch vinden om het onder één paraplu te brengen, te weten duurzaamheid. In mijn beleving, maar dat is mijn persoonlijke mening, een beetje achterhaalde term al. Wij zijn eigenlijk van mening, dat de complexiteit van deze genoemde beleidsvelden eigenlijk toch een afzonderlijke positionering vragen. Ik ben nieuwsgierig of mijn collega's dat delen. Dan Driehoek Noordpolder. Daar hebben we ook een inspreker over gehad, dat was duidelijk. Wij constateren ook een tegenstrijdigheid, de heer Van der Lubbe had wat meer onderbouwing moet ik toegeven, maar ik heb even volstaan met schema op pagina 63; daar staat het gebied beschreven als een woningbouwlocatie. Op pagina 73 wordt er geschreven dat er aan gedacht wordt, dus dat is een beetje inconsequent in dat opzicht of onduidelijk. Maar mede gelet op de voorgeschiedenis en de maatschappelijke onrust en de toekomstige besluitvorming in de gemeenteraad, die nog moet koemn, overwegen wij een amendement om in ieder geval het kaartje aan te passen. Dan zal ik daarna ook nog kijken of de woorden van de heer Van der Lubbe mij aanleiding geven om het amendement nog te verrijken. Dat als aankondiging, dat het wat ons betreft geen hamerstuk wordt. Dan nog een paar kleine vraagjes, dan rond ik af. Graag van de wethouder zou ik willen vernemen of zij kijkt hoe nou de

verhouding ligt met de omgevingsvisies van Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer, want er viel mij één ding op, dat er bijvoorbeeld over het middengebied, waar we wel over spreken, dat Zoetermeer daar geen woord over rept. Die visies moeten toch op één of andere manier op elkaar aansluiten? Dan op blz.21 hadden we een klein momentje, dat de wenkbrauwen aan het fronsen waren, want daar staat stellig in, dat er weinig eenzaamheid is in Lansingerland. Ik maak er geen halszaak van, maar ik vind hem nogal over de top, want de laatst gepubliceerde cijfers van het CBS geeft aan, dat 34% van de Nederlandse bevolking eenzaam is en het lijkt me sterk dat het bij ons veel minder zou zijn om die uitspraak te doen. Ik wil alleen zeggen, dat ik het onderschat vond. Als laatste de communicatie. Daarvan wordt gezegd dat wij dat via de reguliere communicatiekanalen uitrollen. Mijn oprechte vraag is: is dat nou voldoende? Krijgt vooral de jeugd nog extra aandacht? We praten over 2040/2050 en juist deze generatie, die nu de jeugd is, die wordt straks dan toch het meest geconfronteerd met hetgeen wij nu in de visie zetten. Dus mijn vraag is: gaat het college nog, los van de communicatiekanalen, extra aandacht aan de jeugd besteden? Dank u wel.

De heer Van As, VVD: Allereerst complimenten aan het team, in het bijzonder de ambtenaren en het college. Het is een mooi en helder document, natuurlijk veel, heel veel pagina's, maar het is ook niet zomaar wat, de omgevingsvisie. Een reactie op dit stuk vraagt in beginsel om ook een opsomming van de goede punten; dat zijn er veel, echt heel veel. Het is een gezamenlijk traject, een goed traject geweest, dat geleid heeft tot dit ontwerp. Het zijn er wel te veel om allemaal te noemen, dat ga ik ook niet doen en zeker niet in deze 3 minuten. Ik noem er een paar: goede en herkenbare punten, de opgave rond mobiliteit, heel herkenbaar, zoals we eerder besproken hebben, ik kom daar zo nog even op terug met een kleine vraag en een kanttekening. Economie komt terug, digitalisering noem ik, de transitie naar kenniseconomie, volgens mij allemaal kansen voor onze regio, voor bedrijven, de vestiging daarvan, voor werkgelegenheid heel mooi. Horti Science, ik noemde hem al bij een eerder agendapunt, ik denk een visitekaartje voor ons, heeft ook een goede plek gekregen. Ook de samenwerking met de omliggende overheden, in eerdere bespreking genoemd als aandachtspunt, let erop, dat zien we terug, heeft ook de aandacht, dat is eigenlijk heel erg mooi. Ik kan me wel vinden in de bijdrage van de heer Hoppenbrouwer rond het middengebied, ik ben benieuwd naar de beantwoording op dat punt, want het is voor ons ook heel erg belangrijk, dat het er goed in zit, maar dat het ook in de plannen van de andere partijen terug komt, dat het op elkaar aansluit. Een paar opmerkingen en een punt. In het stuk komt de prioritering van de vervoersmodaliteiten terug, dat komt weer terug in een conceptversie zoals in de nota van uitgangspunten, terwijl we in de definitief vast gestelde nota na bespreking met elkaar het iets minder scherp gesteld hebben op terug dringen autogebruik. In de nota van uitgangspunten, die we hebben vastgesteld, staat letterlijk: stimuleren van alternatieven voor autogebruik, zoals fiets en OV-gebruik. Nu zie ik in de omgevingsvisie staan op blz.98: gemotoriseerd verkeer terug dringen. Ik zie dat niet helemaal in lijn en vraag me af: wat is er gebeurd en veranderd rond het stimuleren i.p.v. terugdringen? Wat ons betreft mag deze omgevingsvisie niet leiden tot het bemoeilijken van de mogelijkheid tot het hebben en gebruiken van een auto. We wonen nu eenmaal in landelijk gebied tussen steden in, dan is een auto ook vaak nodig om bijvoorbeeld naar je werk te gaan. Veel van onze inwoners werken buiten de gemeente. Ook voor de bedrijven in onze gemeente is die bereikbaarheid heel belangrijk, vaak één van de redenen dat ze hier gevestigd zijn. Voordat jullie denken, en ik zie sommige gezichten: daar heb je de VVD weer met die Van As. Wij zien de ontwikkeling dat we slimmer en duurzamer gaan reizen, daar staan wij ook achter. Dat willen we ook bereiken en mogelijk maken. De weg er naartoe is wat ons betreft niet die van dwingen als overheid, maar zorg nou voor die alternatieven, ga daar goed voor zorgen. Als die er zijn en goed blijken te werken, dan komt het bereiken van slimmer en schoner vervoer er vanzelf. Stimuleer mensen, dat werkt beter dan dwang, daar ben ik van overtuigd. Nog ingaande op de vraag van mijn collega van L3B vanuit de ontwikkelopgaven en de onderwerpen die zijn ondergebracht onder de paraplu van duurzaamheid. Ik had hem zo niet bekeken en ik zie ook eigenlijk geen bezwaar op dit moment om dat onder één paraplu te doen. Dat in reactie. Een ander punt, dat de heer Hoppenbrouwer aangaf: reguliere communicatiekanalen, is dat voldoende? Dat is een vraag die ik mezelf ook wel stelde toen ik het las, ook een heel goede vraag, ook gezien de belangen en allesomvattendheid van dit stuk, dus ik ben heel er benieuwd naar de reactie van de wethouder in deze. Dit was mijn bijdrage in de eerste termijn.

De heer Van der Stelt, CDA: Ook van onze kant heel veel complimenten voor het stuk en het proces dat eraan vooraf is gegaan, wat in het begin gememoreerd werd. Een heel goed en passend stuk. Passend in de zin bij hoe wij kijken naar ontwikkelingen van Lansingerland ook met behoud van het groen of versterking van het groen en de dorpse kernen. Wat dat betreft kunnen wij hier ook prima mee uit de voeten. Ik kan ook verder aansluiten bij de opmerkingen van vorige sprekers. Wat betreft de paragraaf wonen, de heer Hoppenbrouwer refereerde daar ook al even aan: ik vind de opmerking over de Driehoek Noordpolder, ook in aansluiting op inspreker, prematuur, dus die zouden wij er graag uit willen hebben. Ik wil graag met L3B kijken of we daar een amendement voor kunnen indienen. Een ander punt t.a.v. wonen: er wordt gesteld, dat het de verwachting is dat er tot 2040 behoefte is aan meer dan 8.000 nieuwe woningen. Dat is om en nabij het aantal dat ook stond in de opgave, het aanbod dat vanuit het

college richting provincie is gestuurd. We weten allemaal dat we daar ook nog de nodige kanttekeningen hebben gemaakt, niet alleen voor wat betreft het onderscheid tussen studielocaties en al aangewezen locaties, maar met dit aantal nemen we echt een voorschot op een discussie en besluitvorming, die we nog moeten nemen, ik denk in de nieuwe raad, te weten het al dan niet ontwikkelen van Bleizo west als aanzienlijke woningbouwlocatie. Dus ik vind dat prematuur en wij zullen op dat punt een amendement indienen. Daar wil ik het bij laten.

De heer Jumelet, WIJ: Als ik het stuk lees mogen we dankbaar zijn, dat we in Lansingerland wonen, want het spat er natuurlijk eigenlijk van af, dat het een heel mooie gemeente is waar we met elkaar mogen verblijven, wonen, recreëren en werken. In die zin mogen we daar wel dankbaar voor zijn, dat is één. Twee, meerdere fracties hebben het al aangegeven: het proces om te komen tot het stuk dat nu voor ligt. Het was een proces van 2 of 3 jaar zelfs. Complimenten voor de wijze waarop dat gedaan is. Complimenten voor de wethouder, maar ook complimenten met name richting de ambtelijke ondersteuning. Ik denk, zeker als ik kijk naar de inhoud, en natuurlijk, er is een aantal punten waarvan wij zeggen: had het niet anders gekund of anders geformuleerd, maar grosso modo is dit toch wel heel herkenbaar in hetgeen we met elkaar hebben doorgemaakt, doorleefd hebben, maar ook op basis van de uitgangspunten. Ik ben het met de heer Van As eens, rondom het verkeer, dat daar wellicht iets doorgeschoten wordt, dat zou enige correctie mogen. Als het gaat om hoe nu verder, het is al gezegd over de communicatiekanalen, het is een omvangrijk verhaal, een verhaal dat heel veel in zich heeft en de vraag is of de gebruikelijke communicatiekanalen zich daarvoor lenen en ook de periode die daarvoor bedacht is van 6 weken. Uiteindelijk moet het ook iets zijn, waarin onze inwoners zich kunnen herkennen, in hetgeen erin staat. Het is niet een stuk van de raad, het is een stuk van ons als gemeente als geheel. Het rapport dat erbij zit rond het leefmilieu effectrapportage hebben wij als zodanig geïnterpreteerd als zijnde omgevingsplan, dat er gaat komen, om hetgeen minder scoort goed te corrigeren naar de toekomst toe en daarmee ook antwoord te geven op gesignaleerde zaken, die in dat rapport staan. Maar we maken ons niet veel zorgen, we zien dat als een uitdaging om dat heel goed te laten landen straks in het omgevingsplan. Er is ook iets gezegd over het aantal woningen. Volgende maan, begreep ik, zullen we daar over praten. Ja, dat wordt een grote uitdaging, de woningbouw, en we hopen zeker dat we daar de kansen kunnen gaan benutten om in ieder geval de problemen die we zien in onze samenleving rondom woningbouw en het verkrijgen van een woning met elkaar gaan oplossen. Daar kan de omgevingsvisie ons goed bij helpen. Tot slot een punt, dat ik al eerder in het proces heb aangegeven, wellicht voor de toekomst: we redeneren heel erg vanuit het heden naar de komende jaren toe. Eigenlijk hadden wij graag wat meer visionair willen zijn in het verhaal als gemeente, waarbij we veel meer een beeld moeten neerzetten: waar wil ik zijn over 40 jaar? Vanuit dat punt kun je dan terug redeneren naar het heden, maar het lijkt alsof we vanuit het heden, vanuit de gegevenheid zoals het nu is, gaan kijken: hoe kunnen we nou stappen maken om wellicht een aantal problematieken op te lossen. Maar het had mooi geweest om in de omgevingsvisie veel meer visionair te zijn dan we nu zijn. Wellicht is dat voor de versie 2.0 of 3.0 of misschien wel 4.0 een uitdaging. Ik dank u wel.

De heer Hofman, CU: De omgevingsvisie. Wat ons betreft, ook door andere partijen al gememoreerd, een goed stuk. Het is goed leesbaar. We gaan straks deze 1.0 versie vast stellen en dan willen we bij onze burgers gaan ophalen wat zij ervan vinden. Om die reden zouden wij eigenlijk graag willen beginnen met een procesvoorstel. Wat ons betreft is het goed om deze versie straks te gaan vast stellen en eventueel commentaar te verwerken in versie 2.0. Laten we dan eerst input bij onze burgers ophalen en als het commentaar dat we nu geven bij versie 2.0 nog niet verwerkt is, dan is het een goed moment om te amenderen. Zo voorkomen we een grote hoeveelheid amendementen op dit stuk, dat waarschijnlijk de meesten van ons in de basis een goed stuk vinden. Dat zeg ik even zonder een waardeoordeel uit te spreken over de reeds aangekondigde amendementen overigens. Ik zei al: een goed stuk. Met name hoofdstuk 3 van de visie, die past erg goed bij ons als CU. De quote dat de openbare ruimte een groot sportpark is, kan zo in ons verkiezingsprogramma, dan hebben we die alvast geclaimd. Een samenleving die gezond is en sterk, daar staan wij sterk voor. Zoals gezegd: wij hebben wel een aantal aandachtspunten. We gaan die niet vatten in amendementen, we gaan graag zien wat daarmee gebeurt richting versie 2.0 en dan gaan we onze mind nog opmaken of we het eventueel willen amenderen. Bijvoorbeeld Horti Science. Daar staat over, dat daar waar kassen worden afgedankt, dat er wordt voorgesorteerd op woningbouw. Wij vroegen ons af: is er dan nog wel ruimte voor laagwaardige tuinbouw? Of willen we enkel nog inzetten op die hoogwaardige tuinbouw? We missen wat visie rondom de ontwikkeling van de N209 en N471. We lazen op blz.74 bijvoorbeeld dat de kern Bleiswijk een actieve kerkgemeenschap heeft. We hebben ook kerkgenootschappen in de andere kernen en mensen uit onze fractie, die uit die andere kerkgemeenschappen komen, voelden zich een beetje achtergesteld bij het enkel vermelden van deze quote bij de kern Bleiswijk. Op blz.76 gaat het over de milieukwaliteit van buurtschap en linten. Wat ons betreft mag dat worden geknipt. De milieukwaliteit wordt hier als laag beoordeeld. Als we dit als visie zo neerzetten, dan brengt het ook risico met zich mee voor de buurtschappen in plaats van kansen voor de linten. Op blz.83 wordt het Rottegebied aangehaald. Het

Rottegebied wordt daar neergezet als een gebied waar intensieve recreatie mogelijk is. Wat ons betreft mag dat ook onder extensieve recreatie, want er zijn ook voldoende kansen daar voor de natuur. De leefmilieu effectrapportage, die bijgevoegd is, biedt erg veel slimme oplossingen richting versie 2.0, waar het college wat ons betreft nog sterk mee aan de gang mag. Met name op het gebied van geluid liggen er echt grote uitdagingen. Wij zien heel graag wat het college en de ambtenaren daarvan maken in de 2.0 versie. Dat was het even wat ons betreft in de eerste termijn.

De heer Muis, D66: Ik ga even heel snel voorbij aan alle complimenten. Ik kan alleen maar beamen, dat hele proces, hoe dat is gelopen, maar ik wil het allemaal niet herhalen. Ik wil eigenlijk graag gelijk inzoomen op een aantal zaken, die ons zijn opgevallen. Zoals ook door de heer Van der Lubbe bij de inspraak is aangegeven, ligt het niet voor de hand dat de raad alleen betrokken wil zijn op hoofdlijnen bij het uitvoeringsprogramma van de omgevingsvisie. Het voorbeeld van de Driehoek toont aan, dat richtinggevende uitspraken door de raad niet automatisch landen in de uitwerking, wat we telkens weer proberen recht te zetten. Bovendien is het een dynamisch document, daarom kun je ook niet op voorhand zeggen waar je wel of niet participatie wil en ik welke mate. Dat betekent eigenlijk dat de raad, als die zijn volksvertegenwoordigende rol ook in de toekomst wil blijven uitoefenen, dat goed in gedachten moet hebben als we later in het jaar, in november, het gaan hebben over delegeren van zaken m.b.t. het omgevingsplan aan het college. Maar goed, dit is alvast een soort winstwaarschuwing. Ik hoop dat we daar met elkaar iets van kunnen gaan vinden als raad en als commissie. De omgevingsvisie moet natuurlijk de huidige structuurvisie vervangen. Het heeft een hoog abstractieniveau aan de ene kant en volgens mij zijn we het allemaal eens over de hoofdlijnen, de kwaliteiten en de opgaven. Maar, zoals je ook ziet, bijvoorbeeld aan de hand van de Driehoek Noordpolder of andere kleinere tussenzinnetjes in zo'n enorme stapel tekst. Voor die ook relatief kleine ontwikkelingen kunnen het best harde consequenties hebben, wat wij nu opstellen en ook vast stellen. Het gaat dus meer om een globale richting, wat we hier aan het doen zijn. De heer Hofman zei het al: er komt nog een versie 2.0. We gaan het pas vast stellen in februari 2022, dus we hebben nog alle tijd om ideeën, die wij hier zelf hebben, en de inspraakreacties te amenderen of moties over in te dienen. The devil is in the details en daarom wil ik toch vast wat concrete puntjes mee geven, ook voor de andere fracties om er eens over na te denken. Of we daar wellicht nu of voor de versie 2.0 samen moties of amendementen over in kunnen dienen. De heer Hoppenbrouwer heeft het ook al gezegd: blz.63, blz.73, de omgevingsvisiekaart en de opmerkingen over Driehoek Noordpolder. Ja, wij willen daarvan maken dat het niet een woningbouwlocatie is, maar een studielocatie. Eventueel bij de aanduiding, omdat het toch dynamisch is, tot nader order on hold, want dat is ook de realiteit, dus waarom niet de realiteit opnemen. Dan wordt er op blz.21 gesproken over de Zoetermeer Rotterdam busbaan. Ik dacht: dan gaan we nu horen, dat er een andere ambitie is, maar die lees ik daar niet. Het is een beetje typisch om in zo'n visie voor de lange termijn niet op te nemen, dat je die zou willen vertrammen in de toekomst. Dan wordt ook het e.e.a. gezegd over woningbouw, dat we nu vooral 80% eengezinswoningen hebben. Tegelijkertijd wordt er gezegd, dat er steeds kleinere huishoudens komen. Ook daar zou je verwachten, dat er dan inderdaad een iets meer visionaire uitspraak volgt van: misschien moeten we dan, willen we die eenpersoonshuishoudens ruimte bieden, kleiner gaan bouwen. Je kan wel allemaal eengezinswoningen bouwen, maar dat is natuurlijk helemaal niet te betalen. Wat hebben we nog meer? Openbaar groen. De voorzitter: Wilt u het tempo erin zetten? U bent over de 3 minuten heen. De heer Muis: Ik ga snel door, het is niet heel veel meer. De N209 werd ook door andere collega's genoemd. Die wordt genoemd op blz.74, maar de status van de geluidsoverlast komt daar verder niet in terug. Ook historische linten is genoemd, op blz.76 wordt gesteld dat nieuwe initiatieven zich zullen blijven aandienen, maar dat het geen probleem is als het past in het karakter van het lint. Dat lijkt me, gezien de discussie die we hier met elkaar hebben gehad, toch wat zwak geformuleerd. Tot slot, als ik mag, geluid. De conclusie in de omgevingsvisie is dat de belasting hoog is en te hoog is. Er wordt gerefereerd aan leefomgeving effectrapportage, die apart is bijgevoegd. In die rapportage staan allerlei adviezen en maatregelen om daar iets aan te doen, maar de omgevingsvisie zelf zegt: ja, dat is zo, punt. Het kan zijn, dat het allemaal in die omgevingsvisie 2.0 wordt recht gebreid, maar ik snap niet waarom wij die leefomgeving impactbeoordeling moeten vast stellen in combinatie met de omgevingsvisie 1.0, terwijl er niets mee wordt gedaan op dit moment. Daar wil ik graag de wethouder over horen, waarom ervoor gekozen is om nu niet over die concrete suggesties en aanbevelingen over te nemen. Ik had graag nog ingegaan op de collega's, maar die tijd is mij niet gegund, dus daar kom ik op terug in de tweede termijn. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Na een grondig proces met de klankbordgroep en contact met (…) ligt er nu een omgevingsvisie 1.0 voor ons. Een positief stuk, waar GL zich in het algemeen in kan vinden. Het is een goede opzet voor de versie 2.0. Juist omdat dit een eerste opzet is, ligt het voor GL voor de hand om de beslissingsbevoegdheden nog bij de raad te houden en pas op een later moment de bevoegdheden aan het college over te dragen mocht daar aanleiding voor zijn. Het moet niet zo zijn, dat het college zonder langs de raad te gaan bebouwing in de Driehoek Noordpolder of een enorm appartementencomplex in het historisch lint toestaat. Wat GL betreft blijft de Driehoek Noordpolder groen en het lint historisch. Een

ander besluit zonder dit met de raad te bespreken is voor ons onaanvaardbaar. Ook over die rolverdeling kan ik nog weinig vinden in het huidige stuk. Hoe kijkt het college daar naar? GL is van mening, dat de raad het hoogst orgaan is en moet blijven en dus het college dient te controleren en vooraf bij te sturen. Ik deel de verbazing van de heer Hoppenbrouwer over de prominente plaats van Horti Science plots inneemt. Ik sluit me dan ook aan bij zijn woorden daarover. Ondanks dat GL blij is met de eerste versie hebben we wel wat aandachtspunten, die in de komende versies uitgewerkt dienen te worden naar onze mening. De energietransitie gaat de komende jaren een zeer grote impact hebben op onze gemeente. Over 19 jaar wil de glastuinbouw CO2 neutraal opereren, dat heeft enorme gevolgen voor wat er boven de grond en onder de grond aan infrastructuur gaat nodig zijn. Brokaleidingen met CO2 en gasleidingen zullen minder gebruikt worden, er zal nog veel meer elektrische capaciteit nodig zijn, er zullen windmolens geplaatst gaan worden, er zullen nog meer geothermiebronnen komen en het warmtenet gaat worden uitgebreid. Dat zijn enorme zaken, waar de gemeente haar regierol zou moeten pakken om overlast te voorkomen. Dat vraagt om een proactieve houding, waar nu de houding nog afwachtend lijkt te zijn en zich vooral richt op de nadelen van bijvoorbeeld windenergie. Ik zou graag een uitwerking willen zien van waar, wanneer en onder welke voorwaarden activiteiten mogelijk zijn en dus ook onder welke voorwaarden kassen nog gebouwd mogen worden als ze nog niet CO2 neutraal zijn en wanneer niet. De klassieke milieuthema's luchtkwaliteit, licht, geur, geluid, trilling en bodem- en waterkwaliteit worden wel genoemd, maar ik ben nog op zoek naar waar we heen willen met deze thema's. Om het onder duurzaamheid te laten vallen of onder milieu, vind ik minder van belang, we moeten vooral verbeteren. De milieueffectrapportage laat nu zien, dat het huidige stuk verslechtering of stilstand met zich mee draagt. De waterkwaliteit in onze gemeente is op sommige plekken in de gemeente matig tot slecht. Er zijn nog geen smart-doelen opgeschreven om hier verandering in aan te brengen. Ook op het gebied van geluid mis ik deze meetbare doelen, daarom zou ik graag van de wethouder horen, dat deze wel worden opgenomen in de versie 2.0. Als we als doel kunnen hebben de meest sportieve gemeente van Nederland te zijn, dan moeten we er ook voor kunnen zorgen, dat die sporten in de gezondste lucht zonder geluidsoverlast kunnen worden uitgevoerd. Deelt de wethouder deze behoefte? Ik houd het hierbij om een beetje de tijd van meneer Muis goed te maken.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Allereerst complimenten aan de wethouder en haar team. Ook wij zijn blij met wat er nu ligt. Een lijvig document en ook het participatietraject was netjes met de dialogen, die zijn gevoerd. Het is een belangrijk document. De omgevingsvisie heeft als doel om Lansingerland te sturen op een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving. Het is ook het vertrekpunt en een kapstok voor allerlei andere beleidsinstrumenten. Op die manier bepaalt het dus ook de visie op de koers van de gemeente, dus het gaat echt over de toekomst van onze mooie gemeente. Onze fractie heeft dus vooral met die blik op de toekomst naar dit document gekeken, rekening houdend met allerlei ontwikkelingen en al die mooie kansen voor de gemeente Lansingerland. Dan begin ik bij de paragraaf wonen. Terecht stelt die omgevingsvisie 1.0 dat Lansingerland de komende jaren tot 2040 minstens 8.000 huizen moet gaan bouwen. Maar opvallend is, dat er met geen woord gesproken wordt over de gevolgen hiervan. Onze gemeente zal dan groeien naar zeker 90.000 inwoners, maar over de maatschappelijke en infrastructurele consequenties hiervan staat in deze omgevingsvisie 1.0 geen woord. Er wordt ook helemaal niets gezegd over de bouw, de mogelijke bouw, van de vierde kern Bleizo. Is dat misschien politiek gevoelig? Wij zouden dat er gewoon bij zetten, dat dat een optie is om daar te gaan bouwen? Hoe kijken het college en de andere fracties hiernaar? Wat de PvdA ook mist in de omgevingsvisie is de uitspraak dat we de komende jaren minstens 50% sociaal, betaalbaar en bereikbaar gaan bouwen en dat het bouwen voor onze jongeren een absolute noodzaak is voor de sociale continuïteit in onze gemeente. Dat is een moeilijk woord, maar we bedoelen: hoe zorg je ervoor, dat je een evenwichtige gemeente houdt met bijvoorbeeld jonge mensen, die kinderen krijgen, maar die, ook belangrijk, vrijwilligerswerk doen? Waarom staat het er niet in? Is dat per ongeluk? Anders voegen wij dat graag toe. De glastuinbouw. Op dit moment is nog ongeveer 10% van het glastuinbouwareaal niet bezet. De vraag is: gaan daar nog kassen gebouwd worden? De situatie duurt al zeker 15 jaar. Nu de beschikbaarheid van grond voor woningen en andere typen bedrijvigheid steeds groter wordt, ontstaat de vraag, en wij stellen die vraag dan ook, of er geen aanleiding is om tot bestemmingswijzigingen over te gaan voor grond die nu nog voor de glastuinbouw bestemd staat. Denk maar aan de gronden in de Berkelse Noordpolder, die aan de Edelsteenwijk grenzen. Zitten de omwonenden daar op de komst van 10 tot 12 meter hoge kassencomplexen te wachten op de plek waar nu nog de koeien grazen? Of ziet men daar toch liever laagbouw? Het zijn allemaal belangrijke vragen en deze visie lijkt er toch wat te weinig aandacht aan te geven. Dan de toekomst van de N209, ook daar wordt eigenlijk weinig over gezegd. Als de A16 komt is het een directe verbinding met de A12 en wij denken dat er een heroverweging zou moeten zijn m.b.t. de status van deze weg. Wat ons betreft wordt het een 50km/u weg, een gebiedsontsluitingsweg voor Bleiswijk en Bergschenhoek en verliest het de provinciale status. Waarom is dat zo interessant? Dan komen er allerlei mooie kansen voor het omliggende gebied en kun je ook Bleiswijk en Bergschenhoek ook veel mooier op elkaar laten aansluiten. Je kan er bouwen, van alles en nog wat doen, we krijgen een heel andere situatie. Ook dat zou meegenomen moeten worden, het gaat over een blik op de toekomst.

De voorzitter: Wilt u uw betoog beëindigen? U bent over de 3 minuten. Mevrouw Verhoef: Ja, dat zal ik doen. Ik had nog iets over het geluid, waar ook de heer Duk iets over heeft gezegd, maar dat kan ik eventueel tot de tweede termijn bewaren. De oplossingen, die er liggen, om het geluid omlaag te brengen worden niet genoemd en die zijn er volgens mij weldegelijk. De financiën, we willen dat duidelijk wordt uitgelegd dat het best onzeker is wat de inkomsten zullen zijn en de uitgaven onder de nieuwe wet. Ook dat zouden we wat nadrukkelijker willen zien. Daar laat ik het bij voor nu. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zag mevrouw Van Tatenhove driftig schrijven. Er zijn een heleboel vragen gesteld over een lange termijnvisie, over het middengebied, de N209, wonen, kassen, Noordpolder, moet dat niet anders omschreven worden, kortom: een heleboel items. Misschien heeft u ze allemaal genoteerd. Ik hoop het, maar als het niet zo is horen we dat in de tweede termijn.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Er zijn inderdaad een heleboel onderwerpen genoemd, maar ik begin met het aanvaarden van de complimenten, die u heeft uitgedeeld voor het proces, dat we samen hebben doorlopen. Er luisteren gelukkig ambtenaren mee, dus die hebben ook gehoord, dat zij daarvoor bedankt werden. Maar ik denk dat een compliment aan de raad ook op zijn plek is, want het is inderdaad een lang proces geweest, maar wel een gezamenlijk proces. En er ligt nu een eerste versie van onze omgevingsvisie. Zoals door meerderen van u al gezegd: er komt ook weer een 2.0 en een 3.0 versie. Ik denk dat het goed is om straks even te bespreken wat we met deze allereerste versie gaan doen. Die ligt nu bij u, dus daar ga ik in principe niet zoveel meer aan wijzigen, maar als u zegt: er moeten in deze versie nog zaken aangepast worden voordat die ter inzage wordt gelegd en voordat mensen een zienswijze kunnen geven, dan denk ik dat het goed is dat u daar inderdaad het instrument van een amendement of een motie voor gebruikt, maar ik denk zelfs een amendement. De suggestie die meneer Hofman het meest concreet noemde, maar die een aantal anderen van u ook in overweging namen, is dat u zegt: in de volgende versie die komt nemen we de opmerkingen die nu zijn gemaakt en die we daadwerkelijk kunnen aanpassen mee in de versie, die in februari weer terug komt naar de raad. Dan loop ik de vragen per fractie langs. Meneer Hoppenbrouwer gaf aan: we worstelen nog een beetje met de vraag of we wel voldoende anticiperen op verdere groei. Ik denk dat dat een opmerking is, die we met ons mee zullen nemen. Je legt elke keer de horizon een stuk verder. Een opmerking over een vierde sportpark moet wel gedragen zijn door de koers die we uitzetten, dat is nu een onderwerp dat nog in discussie is bij de raad, of we daar inderdaad ruimte voor zouden moeten reserveren, dat was ten tijde van het opstellen van dit document nog niet aan de orde. Gaan we inderdaad verder groeien na die 75.000 inwoners, dan komt dat weer langs en dan zijn we misschien toe aan versie 5.0, dan zit dat er waarschijnlijk ook weer in, maar op dit moment zit dat er inderdaad nog niet in. Horti Science is door u genoemd en ook door een aantal anderen, dat het in de uitgangspunten notitie in 2020 helemaal nog niet werd genoemd. Ook dat is een punt dat laat zien, dat het goed is dat het een levend document is en dat we na de eerste versie weer een volgende versie krijgen op het moment dat de gedachtenvorming over specifieke onderwerpen in de gemeente meer kleur krijgen. Onze glastuinbouw en onze identiteit als glastuinbouwgemeente is daar inderdaad wel een mooi voorbeeld van. Dat hebben we nu gevat in Horti Science en mede dankzij alle besprekingen, die we u heeft gehad over het toekomstperspectief staat het nu ook veel prominenter op de agenda en kenmerken we Lansingerland als de Horti Science gemeente, dus ik denk wel dat het goed is dat het nu in deze versie wel echt met die naam en die termen hier genoemd wordt, ondanks dat het in de uitgangspuntennotitie die naam nog niet had. Dat u zegt: daar kunnen we nog niets aan ontlenen, wat we doen met het al dan niet beschikbaar stellen van financiën, dat vind ik een heel andere discussie, die hoort bij de begroting. U vroeg uw collega's of ze het oké vinden, dat verschillende opgaven samen gebundeld worden in duurzaamheid, die laat ik bij de collega's. De Driehoek Noordpolder, door meerderen genoemd, door u en door het CDA aangekondigd dat u daar zou willen amenderen, dat die tekst consequent in de nota en in de tekeningetjes moet worden aangepast, zoals u hem net voor de vakantie heeft gedefinieerd als een onderzoek- of een studielocatie, dat amendement zien we tegemoet. Als dat is voordat het ter zienswijze wordt gelegd, dan passen we dat nog aan. Met Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer hebben we vanzelfsprekend contact. We hebben kennis genomen van hun visies en zij zijn ook uitgenodigd voor gesprekken over onze visie. Die proberen we zo maximaal mogelijk op elkaar aan te laten sluiten, waar dat goed is, maar ook bij hen zal het een levend document zijn, dus als iets nu nog niet genoemd wordt, wil dat niet zeggen dat het helemaal niet meer bij hen op het vizier staat of dat we daar niet over discussiëren, maar we lopen natuurlijk wel onze eigen processen. U had een opmerking over eenzaamheid. Ik ben het met u eens, dat elk mens dat zich eenzaam voelt er eentje teveel is en daar moeten we vooral aandacht voor hebben, zowel uit de samenleving als vanuit de overheid, wat we kunnen doen om eenzaamheid te voorkomen. Relatief gezien valt het in onze gemeente mee en daarmee heb ik niets gezegd over de absolute aantallen, want zoals ik zei: elke eenzame is er één teveel. We kunnen daar naar kijken in de versie 2.0. Als u zegt: dat is voor mij te laat, het moet nu al aangepast worden, dan zou u dat ook mee moeten nemen in een

amendement. Dan gaf u aan, en dat is ook door meerderen genoemd, dat u aandacht wil voor de communicatie. Bij communicatie gaan we inderdaad wat creatiever nadenken op welke manieren we dat doen. We zullen dat in elk geval via de krant doen en via social media, maar we denken er ook over na om de jeugd er weer specifiek bij te betrekken, al dan niet via de scholen. En we gaan ook aan de slag met ideeën over webinar, inloopavond, interview, panelvorm. Ik denk dat we dankzij corona, maar dat klinkt een beetje gek, ook wel andere mogelijkheden hebben ontdekt. Ik heb o.a. zelf een aantal keer aan een webinar deel genomen. Als je dat op een mooie manier doet, dan is dat veel makkelijker dan met zijn allen in een zaal gaan zitten en een avond organiseren. Ik denk dat we daar de vruchten van een vervelende periode ook moeten kunnen plukken en dan is dit een mooi onderwerp om daarmee aan de slag te gaan en zeker ook met jongeren, want we zijn inderdaad bezig met een document dat ook een blik geeft op de toekomst. De VVD vroeg aandacht voor de discussie, die we hebben gehad over het autogebruik. Hoe we alternatieven stimuleren en voorkomen dat het autootje pesten wordt. Ik denk dat we daar in de tweede versie inderdaad goed moeten kijken naar de formulering, want ik herken die levendige discussie, die we daar over hebben gehad en het compromis dat toen in die uitgangspuntennotitie is geland. Dus ik ga daar beloven, dat we daar naar de versie van februari nog even kritisch bij onszelf nagaan hoe we dat moeten formuleren. U vroeg ook aandacht voor de communicatie, die heb ik al beantwoord. Het CDA kondigde aan mee te doen met het amendement over Noordpolder. En gaf ook aan, dat de tekst over de 8.000 nieuwe woningen te prematuur is. Die staat er zoals die er staat. De PvdA kijkt er anders naar. Als u dat nu wilt wijzigen, laat ik dat aan u en anders is het goed om te kijken hoe dat in de versie van februari definitie gefofmuleerd wordt. WIJ sloot aan bij de opmerking over verkeer, die de VVD ook had gemaakt en vroeg ook aandacht voor de communicatie. U zei ook: hadden we niet veel meer visionair moeten of kunnen zijn? Dat vind ik eigenlijk wel een heel mooie vraag. Ik denk dat we met ons beste kunnen het gesprek zijn aangegaan een paar jaar geleden over de omgevingsvisie. Ik denk dat we ook hier in de toekomst het stokje steeds een stukje verder kunnen leggen en dat het inderdaad ook heel goed is om aan de hand van een gesprek en over het toekomstperspectief te kijken of we terug kunnen blikken: wat voor gemeente willen we straks zijn, hoe zit dat dan met de glastuinbouw, hoe innovatief is die dan, wat gebeurt er met andere glastuinbouw, wat gebeurt er met gebieden die mogelijk vrij komen? Ik denk dat de oefening, die u zo even tussen neus en lippen door noemt, ga eens visionair kijken en kijk dan terug, dat dat een heel mooie is, als dit document er ligt, als we die basis hebben, ook verder te gaan met het nadenken over de toekomst van Lansingerland. Ik zou zeggen: een plus voor uw opmerking daarover. Dan had de CU het procesvoorstel. Wat mij betreft is dat een goed voorstel. De opmerkingen die dan in de zienswijzen worden gemaakt en die vanuit de raad worden verzameld, die zouden mee kunnen in de volgende versie. U gaf aan: er zijn grote uitdagingen, die we nog moeten tackelen als het gaat over geluid. Anderen gaven aan: de ontwikkelingen zullen ons daarin ook wel bij helpen, omdat we waarschijnlijk straks het vervoer met minder geluid produceren. Maar dat er ontwikkelingen liggen, dat laten o.a. die tabelletjes zien. Dan gaf D66 aan, dat niet alle richtinggevende uitspraken van de raad automatisch landen in het document. Ik ga meneer Muis een beetje gerust stellen en tegelijkertijd ook aangeven: laten we elkaar vooral scherp houden. Daar is dit document misschien ook wel een mooi voorbeeld van, want richtinggevende uitspraken die de raad doet, die moeten natuurlijk een plek krijgen in het eerstvolgende document. U had het vooral over de Driehoek Noordpolder. Op blz.63 met het kaartje staat dat het een woningbouwlocatie is en op blz.73 staat het iets zachter geformuleerd, het is een studielocatie of een onderzoeklocatie. Daar zie je dat het ook gewoon mensenwerk is, zo'n document opstellen, en dat je ook zomaar ergens in een tekening of in een kaartje iets vergeet. Laten we elkaar scherp houden om het juist te formuleren en niet direct daar iets achter zoeken, dat het college iets perse niet noemt of bewust vergeet, want dat is echt niet het geval. De raad heeft zijn verantwoordelijkheden en ook zijn positie en het college handelt daar natuurlijk gewoon naar. Ik denk wel dat het goed is om samen na te denken over wat de rolverdeling is tussen raad en college, dat gesprek moeten we nog voeren, want dat komt nog niet naar voren in dit document. Ik denk dat dat een vervolgstap is: wat delegeert u aan het college en wat blijft bij de raad zelf? De milieueffectrapportage wordt tegelijk met deze ontwerp omgevingsvisie ter inzage gelegd, dan kunnen we die straks ook vast stellen. Dat gaat dan in combinatie met de omgevingsvisie. Wat daar nog uit komt, wordt straks ook mee genomen in die 2.0 versie. Dat waren de vragen en opmerkingen van D66. GL heeft aandacht gevraagd voor die Horti Science, wat al genoemd werd. En u gaf ook aan, dat er meetbare doelen moeten worden gesteld. Dat ben ik het ook helemaal met u eens. De vraag is of dat in de omgevingsvisie moet landen of juist vooral in de omgevingsplannen. Als daarvan wel een deel in de omgevingsvisie zou kunnen landen in de toekomst, dan denk ik dat het goed is om dat bij de update of bij de volgende versies mee te nemen. We moeten een keer een start maken en dat voorstel ligt nu aan u voor. En de PvdA gaf nog even een andere blik op het document, wat ik eigenlijk ook wel een heel mooie vind. Het is ook een kapstok voor andere beleidsdocumenten. Ik denk dat u daarmee de spijker op de kop slaat. Het is niet zo dat alles vanuit de omgevingsvisie verder aan beleidsdocumenten wordt geproduceerd, maar het past er wel bij. De koers die we uitzetten, die we vast leggen in deze omgevingsvisie, dat is wel de koers van Lansingerland en de andere onderwerpen krijgen daar hun plekje dan weer in. U zegt: er wordt nog niets concreets genoemd over een vierde kern Bleizo.

Ook daar zou ik zeggen: dat staat nu nog niet in deze versie, omdat we nog niet zo concreet zijn, maar u weet waar aan gewerkt wordt, waar over nagedacht wordt. Als we bij versie 3.5 wel zo ver zijn, dan heeft het waarschijnlijk een concrete naam. Dat geldt ook voor de concrete benoeming voor wie we bouwen. Mijn collega Arends is natuurlijk bezig met wonen in de meest uitgebreide vorm: waar bouwen we en wat bouwen, wat hebben we nodig? Dat zal t.z.t. weer zijn vertaling krijgen in de volgende versie van de omgevingsvisie. Hetzelfde geldt voor uw droom over de N209. Als dat niet meer een provinciale weg is, maar een gebiedsontsluitingsweg, dan zijn we een paar versies verder, maar het is goed om vooruit te kijken en te kijken: wat heeft de toekomst nodig om Lansingerland die mooie gemeente te laten blijven, die het nu is en die we hebben beschreven in deze eerste versie van de omgevingsvisie. Volgens mij heb ik een heleboel punten behandeld. Ik zou het woord terug willen geven. De voorzitter: Volgens mij had mevrouw Verhoef iets gevraagd over het financiële gedeelte, maar dat zal ze zelf nog wel even oppakken.

Tweede termijn

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Of de wethouder erin geslaagd is, ik vind het al heel knap dat ze uit de hoeveelheid aan dingen gekomen is. Ik heb slechts één reactie gekregen van de VVD, misschien indirect van GL, als het gaat over: is het nou handig om de klimaatadaptatie en de energietransitie onder één noemer te noemen. Volgens mij zijn ze zo complex, dat het mij handiger lijkt om dat in ieder geval in de omgevingsvisie 2.0 toch te knippen, maar daar hoor ik toch nog graag mijn collega's over. Ik vond het leuk, dat u WIJ een compliment gaf, een plus voor de opmerking rondom het visionaire, maar volgens mij was ik daarmee begonnen met de vraag: is het wel voldoende, want we gaan nu tot 75, is het voor daarna wel toereikend? Ik heb het voorbeeld van het sportpark gebruikt, maar volgens mij was de boodschap hetzelfde, dus ik heb het maar als een compliment ervaren. Communicatie: ik werd blij, dat u al bezig bent met de creativiteit en dat de jeugd de aandacht krijgt, die het verdient als toekomstige bewoners. Verder hebben mijn collega's mij wel verder geholpen, want dat had ik zelf niet zo scherp, als het gaat om de N209 en N471. Ik laat even aan hen of dat nu al moet of dat anders moet. Ook het vertrammen, dat noemde de heer Muis, allemaal dingen die de revue passeerde. Wat ik als laatste nog zou willen zeggen is: u zegt: daar moeten we een start mee maken. Het enige waar ik nog even mee worstel: waar gaat nu straks die juridische toetsing plaats vinden? Is dat nou op basis van de visie? Of gaan we straks heel veel omgevingsplannen hebben, waarbij daar het juridische kader is? Als we telkens onze visie aanpassen, zou je ook de indruk kunnen wekken, dat we dan aan het zwalken zijn, de ene keer doen we wel hoogbouw en het jaar erop doen we geen hoogbouw. Dat vind ik een beetje lastig, maar dat is een juridisch dingetje. Verder hebben wij aangekondigd met een amendement te komen, ondanks dat ik geluisterd heb naar meneer Hofman van de CU. Ik ben het met hem eens: de basis is op zich goed. Maar dit gaat niet over de basis, dit gaat over de maatschappelijke onrust en inspreker en de inwoners in dat vlak serieus nemen. Ik ben het met uw opmerking eens, we moeten niet met 1001 amendementen komen, tenzij ze heel wezenlijk voor partijen zijn uiteraard. Maar als het gaat om de actieve kerkgenootschappen en de linten en buurten knippen, dan denk ik: misschien moet dat in versie 2.0 of een motie, onderwerpen die we in ieder geval terug zouden willen zien, maar dat laat ik graag aan de collega's over. Ik ben over de 2 minuten, dus ik trek nu mijn keutel in. Dank u wel.

De heer Van As, VVD: Dank wethouder, voor de uitgebreide en heldere beantwoording. Ik hoor dat de wethouder zelf geen wijzigingen meer zal aanbrengen in deze versie. Ik kan me dat ook voorstellen in de gang van zaken en in de agendering en het vervolg. Ik denk wel dat wachten op een volgende versie: ik vind dat jammer. Dat denk ik niet, maar dat vind ik. Ik hoor best wat aankondigingen en afwegingen van collega's ook, ik heb zelf een idee. We gaan het nu aan bewoners voorleggen, laten we ervoor zorgen dat het een breed gedragen versie 1.0 is, die wordt voorgelegd. In reactie nog op de heer Hoppenbrouwer kwam voorbij het knippen van onderwerpen van duurzaamheid. We hadden daar niet zo over nagedacht. We hadden geen bezwaar dat het zo is opgenomen, maar ook tegen het knippen. Misschien is het eigenlijk wel een goed idee om dat op zo'n manier toch de aandacht te geven, die het verdient. Wat betreft communicatie: goed te horen dat dit weer creatief wordt opgepakt. Dat is de wethouder wel toevertrouwd. We zien het ook weer met veel belangstelling tegemoet, leuk. Mijn vraag over het autogebruik, stimuleren en hoe dat in de nota van uitgangspunten stond: ik vind het belangrijk om dat in deze versie al op te nemen. De VVD fractie overweegt dan ook een amendement op dit punt om dat stuk in lijn te brengen met de nota van uitgangspunten. Wat ons betreft agenderen we dit stuk dan ook zeker als bespreekstuk, maar dat ging al gebeuren met de aankondigingen van andere partijen, ik heb meerdere gehoord. In reactie op de heer Muis over inspraak bij besluitvorming, de wethouder gaat daar ook op in, ook een heldere toelichting: daar moeten we het echt wel goed over hebben met elkaar nog. Ik denk dat we daar de tijd voor moeten nemen, ervoor zorgen dat daar de tijd voor wordt ingeruimd. Ik kijk uit naar de discussie die we daar hebben en we moeten er vooral voor zorgen, dat wij de rol kunnen pakken, die wij wensen als raad. Wat betreft de amendementen, ik heb er heel wat gehoord, al dan niet aangekondigd als een amendement, maar toch ook ideeën waarvan het me niet verbaast als dat leidt tot

een amendement. Wij zien ze met heel veel belangstelling tegemoet, wij zullen deze op basis van de inhoud inhoudelijk afwegen en beoordelen.

De heer Van der Stelt, CDA: Dank aan de wethouder voor haar heldere toelichting, niet zozeer op vragen die ik naar voren heb gebracht, maar in ieder geval van collega's, een helder verhaal. Richting de heer Hoppenbrouwer, als het gaat om het splitsen, ik wil het nog even goed doordenken, maar op zich heb ik daar geen bezwaar tegen. Verder eigenlijk niet zoveel aanvullingen. Ik vind wel dat we nu de gelegenheid te baat moeten nemen om duidelijk te zijn over wat we graag terug zien in deze 1.0 versie van de omgevingsvisie. Ten aanzien van Driehoek Noordpolder zou ik het echt onbestaanbaar vinden, gelet op de discussie die we hebben, de slepende discussie en het gebrek aan duidelijkheid voor bewoners, als we ons hier nu niet duidelijk over zouden uitspreken. Nogmaals, ik doe graag mee met een amendement in die richting. Het andere punt wat betreft ontwikkeling van woningen, ga ik met een amendement komen, maar we gaan even zien hoe dat gaat lopen. Dank u.

De heer Jumelet, WIJ: De suggestie die de heer Hofman deed in de eerste termijn sprak mij wel aan. Als ik dan de beantwoording van de wethouder hoor, dan bekruipt mij het gevoel waarom het niet mogelijk zou zijn om met een 1.1 versie te komen alvorens we de inspraak in gaan. Het wordt anders wel heel ingewikkeld voor bewoners. Anderzijds zou ik het ook wel een klein beetje betreuren dat het een heel politiek verhaal gaat worden in aanloop naar de inspraak. Het voorbeeld rondom de Noordpolder is heel evident. Waarom gaan we niet eerst dat corrigeren alvorens we richting inspraak gaan? Zo is er nog een aantal andere punten, waarvan u zelf al aangeeft: dat zijn punten die eigenlijk opgenomen kunnen worden. Want anders wordt het voor inwoners ingewikkeld. Mensen uit de Noordpolder moeten dan weer een heel verhaal gaan houden, waarvan we met elkaar zeggen: dat moet er gewoon in. Bespaar die mensen dan ook al die moeite. Dus waarom niet een 1.1 versie? Tot slot denk ik dat de heer Hoppenbrouwer toch iets anders bedoelt dan het visionaire. Het is beter te geven dan te ontvangen, dus ik geef graag de complimenten door aan de heer Hoppenbrouwer en ik deel graag met hem de complimenten van de wethouder. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Twee punten, die ik even wil aanhalen. In reactie op de heer Hoppenbrouwer: wat mij betreft geen bezwaar tegen het splitsen van de energietransitie en de klimaatadaptatie. Op zich geen bezwaar om ze te splitsen. In onze duurzaamheidsvisie worden de twee onderwerpen wel samen behandeld, dus in die zin staat het logisch in de visie, maar u heeft gelijk, het zijn twee onderwerpen die je prima uit elkaar kunt halen. Laten we daar in de versie richting 2.0 nog een keer naar kijken. Even in reactie op de heren Van As en Jumelet over een mogelijke 1.1 versie. Procesmatig kan dat volgens mij niet. Wij hebben het document ter besluitvorming overgedragen gekregen aan de raad. Volgens mij mag de wethouder het op dit moment niet aanpassen en is het aan ons om te zeggen ja of nee. Wij kunnen het amenderen of iets in die geest, maar wij mogen hier gewoon ja of nee tegen zeggen. Volgens mij kan het op dit moment niet aangepast worden, maar houd me te goed, het reglement van orde kent vele uitzonderingen en ik ben niet de heer Dieleman, die dat helemaal van voor tot achter kent, dus wellicht kan ik nog gecorrigeerd worden. Dat was het.

De heer Muis, D66: Even te beginnen bij L3B over de paraplu van duurzaamheid. Wij waren vooral blij verrast met alle inhoud, die daar stond, dus we hebben het inderdaad niet op die manier bekeken of we dat dan zouden willen splitsen in energie en klimaat. Ik zou zeggen: dit getuigt zeker van visie. Trouwens ook een deel over mobiliteit. Dus als de heer Hoppenbrouwer komt met een voorstel om iets aan die paraplu te doen, dan gaan we daar zeker serieus naar kijken. Het mag duidelijk zijn, dat wij een amendement over de Driehoek ook graag mede indienen, zoals veel partijen. Dan even naar de CU, het voorstel om eigenlijk alle mitsen en maren en aanvullingen te bewaren tot een volgende versie. Ik kan me er iets bij voorstellen. Aan de andere kant: wij zijn degenen die hem ter inzage leggen straks. Dus als wij zeggen: dit is het. Dan is het raar als we weten dat bepaalde dingen niet helemaal lekker voelen. Het is aan elke partij om te wegen hoe niet lekker het voelt om te proberen dat te veranderen voordat we het ter inzage leggen. Dan even naar de wethouder. Er waren verschillende partijen, die in gingen op de leefomgeving effectrapportage. Gelukkig kwam de wethouder daar bij mij op terug en ze gaf aan, dat we hem inderdaad vast stellen. Dat begrijp ik. Maar er staat nu niets in de omgevingsvisie opgenomen qua maatregelen hoe we daarmee om zullen gaan. Voor mij wordt uit het voorstel ook niet duidelijk hoe, waar en wanneer we dat dan wel gaan doen. Dat we met schuiven kunnen werken, helemaal prima, maar volgens mij zijn er uitspraken nodig van wat wij gewenste richting vinden om iets daaraan te doen. We hebben een heel rapport van 80 bladzijden, die daar suggesties voor doen. Dank denk ik: waarom zit dat nu niet in het voorstel? Of komt dat dan bij de versie 2.0 zeker terug als een apart onderdeel? Dat is voor mij nu niet duidelijk, dus ik hoop dat de wethouder straks daar nog op in kan gaan. Heb ik iedereen gehad? De VVD wil ik nog even noemen, dat we beaamden om die tijd te nemen om het met elkaar te hebben over de rol van de raad in relatie tot het college. Daar gaat het ook om. We zijn hier met elkaar in gesprek. Natuurlijk willen we zaken van de wethouder weten, maar het is vooral een discussie van ons

onderling. Dus ik hoop, dat we hierover met elkaar die discussie gaan voeren en natuurlijk daarna met het college, maar het is belangrijk wat de raad vindt. Vervolgens moet het college zich daar dan wel of niet in vinden. Dank u wel.

De heer Duk, GL: GL zal het huidige stuk niet amenderen, met dien verstande dat we ons graag aansluiten bij het amendement over de Driehoek Noordpolder en deze mede indienen. Wij denken er wel over na om via één of meerdere moties richting te geven voor versie 2.0. Ik ben erg benieuwd wanneer wij als raad het vraagstuk over de rolverdeling tussen het college en de raad gaan agenderen. Mogelijk kom ik daarover met een bespreekpunt. Als antwoord op de vraag van de heer Hoppenbrouwer: als knippen in duurzaamheid betekent dat er op meer plekken meer aandacht komt voor deze belangrijke punten, dan sta ik daar uiteraard meer dan achter. Deze belangrijke onderwerpen moeten integraal in andere onderwerpen (..). Maar als knippen betekent dat het verknipt en gehavend achter blijft, dan zijn we uiteraard tegen. Wat betreft de N209: laten we daar met open ogen naar kijken. De heer Ruijtenberg heeft al eens voorgesteld het hele stuk 50km/u te laten zijn, maar ook andere opties zijn mogelijk. We moeten echt visie hebben om vooruit te blijven en gaan lopen. We zijn nu nog de winkel aan het open houden, maar in de komende versies wil ik graag zien waar we heen willen. Ik denk dat we in een visie mogelijk geen harde cijfers hoeven te hebben staan, maar nu concludeer ik dat we beschrijven hoe de huidige situatie is. Ik sluit me graag aan bij de woorden van de heer Muis over de MER. GL kent u uiteraard als toekomstgerichte partij en het zal dan ook niet verbazen, dat we graag in de komende versies de blik ver vooruit laten gaan. Dank u wel. De heer Hoppenbrouwer: Die verkniptheid is zeker niet de bedoeling om het kleiner te maken. Ik vind namelijk de problematiek zo complex en het zijn twee verschillende grootheden, dat ik juist dacht dat het meer aandacht moet krijgen. Ik ben zo bang, dat als je het onder één paraplu doet, dat het juist gaat verzanden. Het zit volledig op uw lijn. De heer Duk: Precies. Ik had hem ook al zo gelezen, maar ik dacht: ik geef wel de kanttekening.

De heer Alsemgeest, WIJ: Mag ik een ordevoorstel doen? We doen het hartstikke goed zonder voorzitter, maar ik denk niet dat het zo hoort. Het lijkt me verstandig als we de voorzitter er via de app op attenderen dat zij niet meer in de vergadering aanwezig is. De voorzitter: Ik ben nog steeds aanwezig, wees maar niet bang. Ik ben er nog.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik vond dat we het best wel goed deden zonder u, maar met u is het veel gezelliger. Richting de heer Hoppenbrouwer wil ik allereerst zeggen: wat ons betreft mag die energietransitie en de klimaatadaptatie best wel gescheiden besproken worden in het stuk, ze mogen ook onder de paraplu duurzaamheid, als ze maar allebei de aandacht krijgen die ze nodig hebben en de strategie voor die beide onderwerpen zal natuurlijk heel verschillend zijn. Ik begrijp wel, dat u dat liever gesplitst ziet, dat is prima. Ja, de wethouder heeft uitgebreid antwoord gegeven, niet precies op alle vragen, die ik heb gesteld, maar gezien het tijdstip hoeft dat wat mij betreft niet meer, maar ik wil wel reageren op het feit dat de wethouder zegt: dit is versie 1.0 en er komen nog heel veel volgende versies en bepaalde dromen zoals rond de N209 of Bleizo west kunnen worden opgenomen als het t.z.t. concreter wordt. Maar mijn punt was juist, volgens mij hebben andere collega's dat ook gezegd: die visie 1.0, die omgevingsvisie, heeft als doel om voor Lansingerland te sturen op een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving. Juist in zo'n eerste visie moet je breed dromen en zaken benadrukken, die je belangrijk vindt als gemeente. De verschillende fracties noemen een aantal zaken. Wij noemden betaalbaar en bereikbaar bouwen, bouwen voor jongeren om ervoor te zorgen, dat je een gezonde samenstelling hebt qua groepen en leeftijden in je gemeente, maar ook alvast anticiperen op oplossingen voor de slechte score op de geluidskwaliteit, zoals sneller laten groeien van elektrisch rijden of schrappen van de N209. Dat past wat ons betreft juist in een 1.0 versie, alhoewel je daar natuurlijk nog niet precies alle details hoeft neer te zetten. Tot slot blijven we van mening, dat we voor een gezonde toekomst het echt eens een keer moeten hebben over de bestemming van grond, die nu voor glastuinbouw bedoeld is, maar die niet wordt gebruikt ongeveer 10-15% wordt niet gebruikt en daar kan je allerlei mooie andere dingen mee doen, zoals woningbouw, en ik vind echt dat we die discussie een keer moeten aangaan. Ook daar zou je hier alvast een hint naar kunnen geven, wat ons betreft. En richting de heer Van As, ja, we hebben ook graag, en dat blijkt ook wel uit wat ik nu zeg, graag een breed gedragen versie 1.0, dus het liefst nu toch een aantal, niet teveel hopelijk, amendementen of moties om een goede versie 1.0 te hebben en die aan de inwoners voor te leggen. Dank u wel. De heer Hoppenbrouwer: Ik zit even te puzzelen op wat mevrouw Verhoef nu zegt. Ze noemt een opsomming van een aantal zaken die zij mist in de huidige versie. Ik wil straks niet de bijnaam hebben, dat ik een voorstander ben van uitstellen, maar gaan al de dingen die u zegt vraagt om een behoorlijke discussie en dat gaan we niet tussen nu en de raadsvergadering managen. Hoe gaan we dat nou handen en voeten geven? Maar dat hoor ik de wethouder ook al zeggen in haar eerste beantwoording: hoe gaan we nu komen tot 1.1, wel of niet? Hoe wilt u het nou oplossen m.b.t. hetgeen u net allemaal met ons deelde? Mevrouw Verhoef: Ik heb andere fracties ook een aantal zaken, die zij belangrijk vinden, horen delen. Sommige beraden zich nog op een amendement of een motie. Ik ga niet 10 amendementen indienen,

daar hoeft u zich geen zorgen over te maken, maar ik vind juist aan het begin, wanneer je de eerste visie neerlegt, dat je daar een aantal dingen, die je echt belangrijk vindt en die ook echt met de toekomst te maken hebben van Lansingerland, dat je die benoemt. Waarom hebben we anders überhaupt deze discussie als we er vervolgens niets mee kunnen doen? Dan snap ik hem even niet meer.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ja, ik denk dat het goed is dat u zich echt ervan bewust bent, dat de versie die straks ter inzage wordt gelegd de versie is waar u met zijn allen tevreden over bent. Dan blijf ik toch maar even bij het voorbeeld van Driehoek Noordpolder. Dat is dan een aanpassing in het document, die we kunnen realiseren en waarvan u zegt: dat moet echt gebeuren, want daar hebben we al zoveel discussie over gehad en dat roept een verkeerde discussie op als dat er nog niet gewijzigd staat, want dan maken mensen zich druk en dat hoeft helemaal niet, want daar hebben we al een uitspraak over gedaan. Ik denk van die correctie dat het wel goed is dat u dat amendeert en dat we dat nog aanpassen. De discussie zoals mevrouw Verhoef hem aanzwengelt, dat is een discussie die past bij de suggestie die meneer Hoppenbrouwer deed en die meneer Jumelet deed van: kijk nou eens heel ver vooruit en kijk dan eens van heel ver vooruit terug wat je dan nu zou moeten doen. Ik denk dat dat wel heel mooi is, omdat met de hele raad weer te gaan doen naar een volgende versie. Dat noemen we dan met een mooi woord backtracking. Laten we eens doen alsof het 2021 is, hoe ziet Lansingerland er dan uit en welke keuzes zouden we dan nu moeten maken op het gebied van mobiliteit, op het gebied van wonen, op het gebied van bedrijventerreinen, dat is iets wat nu niet te doen is en wat we ook niet zouden moeten willen voor de versie 1.0 of 1.1 die nu voor ligt, want de versie die nu voor ligt is het resultaat van een traject dat we in de afgelopen jaren samen hebben doorlopen en wat we nu voorleggen aan onze inwoners en organisaties om daar op te reageren. Mevrouw Verhoef: Ik hoor wat de wethouder zegt, maar ik zit zeker in de verkeerde bus, ik weet niet wie hem ooit introduceerde, maar hij blijft altijd leuk, want we hebben toch met zijn allen dit jaar een klankbordgroep gehad en dialoogavonden en daar hebben we toch juist ver vooruit gekeken van: we moeten nou een visie neerzetten, die ver vooruit kijkt. Moeten we nou ineens weer een bachcasting sessie gaan houden? Ik heb het idee, dat we hier maar sessie na sessie blijven zitten, terwijl we daar nu met zijn allen een mooi debat over voeren en daar nog wel een aantal punten in kunnen fietsen of niet. Ik begrijp niet helemaal waarom u wilt gaan backcasten als we een heel dialoogtraject met de raad en daarbuiten al hebben gehad. Kunt u dat alstublieft nog toelichten? Wethouder Van Tatenhove: Het traject dat we samen hebben doorlopen rond de omgevingsvisie, dat staat nu op papier. En het traject dat u schetst, dat we het afgelopen jaar in coronaperiode ook hebben doorlopen aan de hand van het toekomstperspectief, dat zouden we voort kunnen zetten en dat dan weer laten landen in de versie 2.0. Maar om nu nog iets op te gaan nemen over: wat gaan we doen met de glastuinbouw als daar verdere innovatie plaats vindt en als daar misschien ook sanering plaats vindt of er zijn nog lege gebieden. Dat is een discussie die niet meer kan landen in de eerste versie, die we aan de inwoners gaan voorleggen. Dat is de versie, die nu voor ligt als resultaat van de afgelopen paar jaar van gezamenlijke gesprekken, participatie van de inwoners, hackatons met de jeugd, dat ligt nu voor, dat staat nu op papier en daarmee willen we nu de zienswijzeprocedure in. Daarvan geef ik aan: het is goed om een aantal punten nu nog te amenderen en die mee te nemen in een versie 1.1 of hoe we hem dan ook noemen en die dan ter inzage te leggen, omdat het natuurlijk hartstikke sneu is als we zeggen: we wisten eigenlijk al dat het niet handig geformuleerd stond of dat het op het kaartje verkeerd stond. Heel veel inwoners maken zich daar boos of ongerust over. Dat moeten we voorkomen. Dus die correcties zou ik graag geamendeerd willen zien en ik wil dat dan graag in een amendement of in een motie, omdat het document nu niet meer van het college is. Jullie bespreken nu als raad deze versie en ik kan niet zomaar in een versie gaan zitten wijzigen, dus dan wil ik graag van u een amendement of een motie om nog specifieke teksten aan te passen, voordat het ter inzage wordt gelegd. Mevrouw Verhoef: Dank u voor de heldere opmerking, maar ik begrijp dan nog steeds niet waarom we het stuk nu bespreken. Blijkbaar is een zinsnede voor Driehoek Noordpolder enorm belangrijk, maar een aantal andere argumenten, die door fracties zijn ingebracht, moeten we dan maar in de toekomst doen. Dat steekt mij een beetje. Wethouder Van Tatenhove: Daar gaat u natuurlijk zelf als raad over, wat u nog wilt aanpassen. Alleen, als er nog complete hoofdstukken moeten worden toegevoegd of complete passages, dan denk ik dat daar in de raad een eensluidend oordeel over moet zijn. Dan moeten we ook in het oog houden of dat dan nog in deze versie en met dit tijdpad te doen is, want we willen natuurlijk deze omgevingsvisie nu zo snel mogelijk ter inzage leggen. De heer Hoppenbrouwer: Ik begrijp de patstelling waar we nu tegenaan worstelen. We hebben ons voorbereidend werk gedaan, maar misschien kunnen we toch de knip maken. Wat ik de wethouder hoor zeggen is: dit is wat we opgehaald hebben via alle dialogen en onze eerste verkenningen (…). De voorzitter: U bent even niet te horen. De heer Hoppenbrouwer: Nu ben ik er weer? Excuses. Ik zat te denken: misschien kunnen we een knip maken door uit die patstelling te komen. Ik begrijp van de wethouder: ik kan nu niet heel wezenlijke zaken als een N209, die een 30km/u weg moet worden bij wijze van spreken, dat is zo fundamenteel, dat gaat niet lukken. Dat je dan nu zegt: oké, dit is wat we bij de inwoners opgehaald hebben, dat verifiëren we nog

een keer bij de inwoners. En dat we dan de discussie, die mevrouw Verhoef terecht aankaart, dat we daar de ruimte voor nemen, versneld, dat is februari, dat is best snel, om dan de punten die u aankaart in omgevingsvisie 2.0 te doen. Dus dat je nu zegt: dit is de check bij de inwoners wat ze zelf hebben aangedragen en herkennen ze het? Dan schrijven wij misschien onze rol een beetje weg. En dat je in 2.0 de onderwerpen pakt, want anders wordt het een kakofonie van een stuk, waarvan inwoners en het college niet aan moeten doen. Maar dat is een suggestie mijnerzijds. De heer Jumelet: Ik kan heel kort zijn, u wilt het geloven of niet, maar ik wilde eigenlijk hetzelfde zeggen als de heer Hoppenbrouwer, dus later op de avond komen we steeds dichter bij elkaar. Ik ben benieuwd wat de wethouder er op zegt, maar hetgeen de heer Hoppenbrouwer zei wilde ik ook zeggen. Wethouder Van Tatenhove: Ik kan me wel vinden in wat meneer Hoppenbrouwer aangeeft. Ik denk dat dat precies de verschillen duidt tussen een kleine aanpassing in de tekst, waarover we het eigenlijk al hebben gehad in de afgelopen periode en die we dan aanpassen conform wat we daar met zijn allen van vonden versus een onderwerp waarover het laatste woord nog niet is gezegd, misschien het eerste wel, maar het tweede ook nog niet. Dat vraagt nog een eigen discussie en daarvoor is het goed dat het een levend document is. Het is niet iets wat we nu voorleggen, vervolgens vast stellen en zeggen: dit is het. We weten dat er een volgende versie komt. Dus ik kan me vinden in het voorstel zoals de heer Hoppenbrouwer het net verwoordde en het zou ook mijn voorstel geweest kunnen zijn, dus dank. Dan loop ik nog even de opmerkingen langs, die in de tweede termijn nog zijn gedaan voor zover ze nog aandacht vragen, want dat er een amendement komt op verschillende punten, dat vind ik dus een goed idee en ik heb al uitgelegd waarom. Communicatie is nog even aan de orde geweest, maar daar heb ik al een toelichting op gegeven in de eerste termijn. D66 vroeg nog iets over de MER. Die milieueffectrapportage die nu gedaan is, is op het ontwerp plan, dus wat er uit komt, kunnen we straks mee nemen in de definitieve versie. Ik denk dat het ook goed is om te weten dat we ook nog aan de slag gaan met een milieubeleidsplan, dus het milieu met alle onderwerpen, geluid staat er in elk geval hoog op de agenda. Dat komt nog terug langs uw raad en ook daarvan worden de bevindingen t.z.t. meegenomen in een nieuwe versie van de omgevingsvisie. U vroeg ook waar er getoetst wordt. De juridische toetsing vindt in principe plaats op het omgevingsplan. Alleen als er van afgeweken wordt, bijvoorbeeld iets buitenplans, dan komt de omgevingsvisie weer in beeld om te kijken of het daarmee in de pas loopt. Het plan is bindend voor de inwoners en de visie is bindend voor ons als bestuur. GL gaf aan benieuwd te zijn wanneer we gaan spreken over de rolverdeling tussen raad en college. Ik denk dat dat een heel goed aandachtspunt is om dat in de bestuurlijke planning op te nemen, om te kijken wanneer we dat gaan doen, want dat vraagt echt aandacht, ook in het algemeen: wat is de rolverdeling tussen raad en college. Ik zag net even de interim griffier in beeld, ik denk dat onze nieuwe griffier daar ook een rol in zou kunnen spelen om daar samen met ons mee aan de slag te gaan. Dan de PvdA, breed dromen, verder vooruitkijken en terug kijken: ik denk dat we elkaar hebben opgescherpt om dat in elk geval in het vizier te houden. Dat het hier niet alleen gaat over het nu, maar dat we vooral ook moeten focussen op de toekomst en daar is deze omgevingsvisie een middel bij. Volgens mij heb ik het dan nu.

De voorzitter: Conclusie: geen hamerstuk. Dat was al heel snel helder. 1 of 2 of meerdere amendementen en niet ondenkbaar dat er een aantal moties gaat komen analoog aan hetgeen de heer Hoppenbrouwer naar voren gebracht heeft. Hier wil ik dit agendapunt bij beëindigen.

De voorzitter: Het is even elf uur geweest en we zijn er nog niet. We hebben nog een aantal forse punten en zeker omdat er ook een aantal rondvragen zijn en de actualiteiten uit het college onder andere. Ik wil niet tot middernacht helemaal doorgaan, dus ik wil even kijken hoe u erin zit om nog een tweede avond te doen, want ik denk dat u er ook nog wel behoefte aan heeft om in te gaan op de nodige actualiteiten uit het college. Dit punt wil ik even aan u voor leggen: moeten we nog een tweede avond doen? Dan zou mijn voorkeur zijn woensdagavond 22 september na een beeldvorming, die er staat. Anders gaan we nu het e.e.a. afraffelen en ik denk dat daar niemand bij gebaat is. Hoe kijkt u daar tegen aan? De heer Jumelet: Wat mijn betreft uiteraard akkoord. Ik had wel een verzoek. Ik kan me voorstellen, dat de heer Van der Knaap, de inspreker, die nu heel de avond waarschijnlijk aan de lijn geweest is, over die rondvraag, dat we die toch wellicht kunnen doen vanavond. Meneer Blonk had daar een rondvraag over en ik. Ik zou het wel heel erg sneu vinden voor de heer Van der Knaap om heel de avond aanwezig te zijn en vervolgens pas volgende week aan het eind van de avond een antwoord te krijgen op de rondvraag. De voorzitter: Ik kijk even naar de andere collega's. De heer Duk vindt het een prima voorstel, de heer Van der Stelt vindt het ook prima. De heer Muis: Op zich prima, een avond volgende week, maar na de beeldvorming is dan ook maar kort, dus ik zou toch wel willen voorstellen dat we nu nog even verder gaan met een onderwerp, wat er mogelijk is, niet dat we nu stoppen en woensdag verder gaan, want dan gaan we het woensdag helemaal niet halen. De voorzitter: We hebben een beeldvorming tot kwart voor negen, dus dan zou het om negen uur kunnen beginnen. In mijn optiek moet er de nodige ruimte zijn voor de items, die er nu nog liggen. De heer Blonk: Mij komt het niet uit, want ik ben even met vakantie volgende week, dus daar valt weinig aan te veranderen. Ik wilde voorstellen, dat we vanavond nog locatie Treurniet doen en de rondvraag van de laadpaal. En dan de rest volgende week, dan moet u het

zonder mij doen. De voorzitter: Ook vanuit de vakantielocatie is het mogelijk om digitaal e.e.a. te volgen. De heer Blonk: Als het digitaal is, kan ik mee doen, maar als het fysiek is kan ik niet mee doen. De voorzitter: Delegeren is ook niet onbekend. Ik zag allerlei geknik links en rechts. Ik wil zeggen: we pakken nog even Treurniet en de laadpaal en dan stoppen we. De heer Ruijtenberg: Ik vrees dat ook Treurniet voor een langdurig debat zou kunnen zorgen. We zijn nu drie uur bezig over een aantal onderwerpen, we kennen onszelf. Mijn voorstel is om het voorstel van de heer Jumelet over te nemen en de rondvraag te doen speciaal te doen voor inspreker. De voorzitter: De laadpaal. Als iedereen het daar over eens is. De heer Blonk: Mijn voorstel is Treurniet en de rondvraag. Ik zag net instemming. De heer Machielse: Ook steun voor het voorstel van de heer Blonk om Treurniet wel te behandelen vanavond. De voorzitter: In mijn optiek hoeft dat niet lang te zijn, maar wie ben ik? We hebben daar al heel veel over gesproken. We gaan over naar het onderwerp Treurniet en dan de rondvraag over de laadpaal. Dan doen we volgende week woensdag het vervolg, zodat ieder aan zijn recht kan komen ten aanzien van de actualiteiten en de rondvraag. Treurniet.

6.b Vaststellen bestemmingsplan 'Woningbouwlocatie Treurniet'

De heer Blonk, L3B: Een langlopend dossier al. Vanaf 2012 is het weer opgepakt in de Berkelse tijd. Rond de eeuwwisseling speelde het al. Alle zienswijzen zijn ingediend in april en mei. Sinds die tijd is er heel veel overleg geweest met alle partijen en dat heeft geleid tot overeenstemming. Naar aanleiding van de zienswijzen zijn er aanpassingen geweest en ook in een eerder stadium zijn er aanpassingen doorgevoerd. In het bestemmingsplan zijn diverse waarborgen opgenomen ten aanzien van parkeren, waterhuishouding, bedrijfsvoering, de slager, ook heel goed. Graag bedank ik de wethouder, dat zij het verzoek van L3B gedaan in de vergadering van de commissie van 18 mei in overleg is gegaan met slager de Rooij. Fijn dat dat heeft geleid tot overeenstemming, zodat de bedrijfsvoering van de slagerij niet belemmerd wordt. Gedoe nog even over die maximale bouwhoogte. Jammer, dat die tweede bouwlaag eraf gegaan is, zodat er maar één bouwlaag is. Onze zorg is dat dat dan toch ten koste dreigt te gaan van goedkopere starterswoningen. Met Treurniet is de afspraak gemaakt, dat zij pas weg gaan als zij elders in Berkel en Rodenrijs een locatie hebben. Wat dat betreft ligt de provincie dwars, want ik heb begrepen dat het een locatie op Oudeland is en daar mag je geen detailhandel hebben, wat een klein gedeelte daarvan is. Vraag aan de wethouder wat de stand van zaken is betreffende de verplaatsing van Treurniet, mede in relatie met het beleid van de provincie. Graag wil mijn fractie weten om hoeveel het gaat, de gederfde inkomsten van het niet volledig vergoed krijgen van de kosten inzake de anterieure overeenkomst. Dus mijn fractie wil graag voor de besluitvorming in de raad weten om welk bedrag dat gaat. Dat is het in de eerste termijn.

De heer Machielse, VVD: Inderdaad, zoals de heer Blonk al aanhaalde, een dossier waar we meermaals over hebben gesproken in deze commissie. Ik kreeg echt het zeer enthousiaste gevoel toen het er vlak voor het reces op afstevende dat er een akkoord zou komen. Het kan dus. Ontwikkelaars, omwonenden, eigenaren en ondernemers samen brengen in één plan, waar Lansingerland mooier van wordt en waar iedereen zich in kan vinden. Dus vanavond een mooie avond, dat we dat in ieder geval kunnen gaan bespreken en hopelijk kunnen gaan voorstellen voor besluitvorming, want dat is wat de VVD ten zeerste wenst. Dat dit plan doorgang kan vinden en dat dit historische en markante gebouw in Berkel centrum een blijvende functie gaat krijgen, passend bij ook de ontwikkelingen in de rest van het centrum van Berkel. Dat betekent echter ook, dat voor de familie Treurniet en hun bedrijf, dat een hofleverancier is met de enorme geschiedenis die zij hebben, een andere locatie moet worden gevonden. Ik wil de wethouder aangeven, dat in aanvulling op de vraag van de heer Blonk de VVD er ook zeer positief tegenover staat om een duw in de rug te geven van het college mocht dat nodig zijn naar de provincie of andere stakeholders als er ruimte gezocht moet worden om Treurniet ruimte te bieden in onze gemeente, want het mag niet zo zijn, dat na al die jaren deze onderneming niet behouden kan blijven in Lansingerland, maar elders een locatie zou moeten krijgen. Desalniettemin, op het voorstel hebben wij geen opmerkingen of aanwijzingen, dus dat kan als hamerstuk naar de eerstvolgende raadsvergadering. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Het bestemmingsplan maalderij Treurniet heeft ondanks haar naam toch een treurig en lang traject gehad. Omwonenden wisten zich vooral bij aanvang van het proces niet gehoord en niet mee genomen bij dit ontwikkelingsplan, vandaar dat zij ‘Houd de maalderij leefbaar’ hebben opgericht. Ook deze commissie heeft er bij de wethouder voortdurend op aan moeten dringen om omwonenden te horen en mee te nemen bij deze projectontwikkeling. Maar zo hebben we ook kunnen lezen dat er deze zomer, nadat de behandeling van het bestemmingsplan in mei was uitgesteld, voortgang is geboekt, zowel met slager De Rooij als met de groep ‘Houd de maalderij leefbaar’. De CDA-fractie heeft steeds bepleit om af te zien van een tweelaags optopping op de bestaande maalderij. En tot onze tevredenheid constateren wij, dat dit nu ook gerealiseerd zal worden met een maximale hoogte van 17 meter. Ook constateren wij, dat de knelpunten rondom de bedrijfsvoering van slagerij De Rooij zijn besproken en dat daar een oplossing voor is gevonden. Met betrekking tot de financiële consequenties

het volgende. We lezen: gezien de complexiteit en de doorlooptijd van dit project zijn niet alle ambtelijke uren gedekt in de betreffende anterieure overeenkomst. Dit zegt iets van het proces, maar ook iets van de anterieure overeenkomst. Wethouder, is het niet te gemakkelijk om de extra ambtelijke kosten voor rekening van de gemeente te laten zijn en te stellen dat deze maar onderdeel worden van de jaarrekening. Trouwens, wij als commissie, wat ook de heer Blonk al aangeeft, hebben geen flauw idee over welk bedrag we het hier hebben. Graag een nadere toelichting. Is het er niet het gevaar aanwezig, dat we een precedentwerking creëren voor komende nieuwe bestemmingsplannen? Ditzelfde geldt ook voor het volgende. Het college is eventueel bereid te volstaan met minder dan de oorspronkelijke 10 starterswoningen indien daarmee de financiële haalbaarheid van het project verzekerd kan worden. Maar met welke maat wordt hier gemeten? Wat betekent dit voor toekomstige woningbouwontwikkeling? Tot zover.

De heer Alsemgeest, WIJ: Zoals al een aantal mensen heeft gezegd, is het een bijzonder lang lopend dossier. Dat was ook één van de dingen, die ik bedacht. Hoe vaak hebben we het er al niet over gehad? We hebben het doorgezaagd, we hebben het uitgekauwd en noem maar op. Ik heb de 3 minuten niet nodig om u ervan te overtuigen, dat wij positief staan tegenover deze zaken, want dat waren wij vanaf het eerste moment. Ik denk dat we vanaf de eerste vergadering al zeiden: prachtig, mooi, dat moet gewoon doorgaan. Maar ik wil toch even de 3 minuten gebruiken om aan te tippen wat er zijdelings mee te maken heeft en wat consequenties heeft. Begrijp mij niet verkeerd, ik sta 100% achter burgerparticipatie en mensen die er wat van vinden en mogen vinden, maar uiteindelijk heeft dit allemaal zo lang geduurd, dat nu de prachtige topping, die er bovenop stond gehalveerd wordt en dat gaat waarschijnlijk, noem het maar bijna zeker, ten koste van het aantal starterswoningen, die er in de mooie taart zouden komen. Dus zijn eigenlijk zijn de slagroom en de kers er van af en we zijn ook niet meer over de binnenkant van de taart helemaal zeker wat dat gaat worden. Ik vind het heel erg jammer, want het is een gemiste kans, echt een gemiste kans, om van dit historische gebouw met die moderne topping daar bovenop een prachtig iets te maken als je de gemeente binnen komt rijden, het centrum van Lansingerland, het centrum van Berkel binnen komt rijden. Maar goed, het is niet anders. We zijn al blij met wat we hier nu hebben liggen. Ik hoop van harte dat we zo snel mogelijk met deze zaken aan de slag kunnen. Dus van ons uit positief. Tweede termijn niet nodig.

De heer Hofman, CU: Als je spreker 5 in de lijn bent, dan is het altijd even afwachten waar eerdere sprekers mee komen. Ik heb mijn bijdrage voorbereid en dan heb je meneer Alsemgeest voor je zitten en die zegt, dat met wat in de burgerparticipatie is gebeurd eigenlijk het eindresultaat niet zo mooi vindt. Ik wilde eigenlijk beginnen met dat ik het eindresultaat van deze burgerparticipatie zo geweldig vind. We hebben hier heel lang over gedaan met zijn allen. We hebben te maken gehad met draagvlak, dat er niet was. Draagvlak, dat heel moeilijk lag. Het had allerlei kanten, allerlei stakeholders. Ik vind het eigenlijk een groot compliment naar de gemeentelijke organisatie, naar de wethouder, die het ook niet altijd makkelijk heeft gehad in dit dossier, dat we er uiteindelijk met zijn allen uit zijn gekomen en dat we nu een breed gedragen plan hebben liggen. Oké, iedereen heeft water bij de wijn moeten doen. Dat hebben de mensen van ‘Houd de maalderij leefbaar’ moeten doen, ik weet niet in welk opzicht de slagerij veren heeft moeten laten, de projectontwikkelaar heeft water bij de wijn moeten doen en wij ook in de zin van starterswoningen. Die hadden we er ook heel graag extra bij gezien. Maar al met al ben ik heel blij met het feit, dat we nu een eindresultaat hebben, waarin alle partijen hebben laten zien dat ze tot elkaar wilden komen. Ik vind dat een compliment waard. In dit geval wil ik die uitdelen aan de wethouder, aan de projectorganisatie die er achter zit. Het zou heel goed kunnen zijn, dat we straks dit als een hamerstuk naar de raad sturen, even afhankelijk van sprekers die nog na mij komen, maar ik zou het zeker niet onaangeroerd richting de raad willen laten gaan. Het is een proces, dat wat ons betreft nogal wat woorden verdient. Ik weet niet in welke vorm we dat zouden moeten passen, maar wellicht via een stemverklaring in de raad, dat we daar toch aandacht aan willen besteden, dat we ook de complimenten voor de gevoerde burgerparticipatie ook in de raadsvergadering zouden willen brengen. Voor het overige op inhoud is het wat ons betreft een hamerstuk. Daar wil ik het bij laten.

De heer Van der Stad, D66: Het dossier maalderij Treurniet is niet onbekend voor deze commissie. De afgelopen jaren waren wij als D66 kritisch op nogal wat punten. Ik som er 10 op: het herhaaldelijk ver buiten het ambitiedocument treden, de participatie en het blijvende gebrek daaraan, het behoud van de maalderij, doe het goed of doe het niet, de grondwaterproblematiek in de omgeving en de veendijk, die niet in kaart werd gebracht, waar grote gedeelten van het plan van afhankelijk zijn, het parkeren, de omgevingsvergunning gezien het bestaan en met name het voort bestaan van de slager alsmede de hobbymatige paardenhouderij, het voeren van een kwaliteitsplan en handhaving daarop bij uitvoering, saneren zoals asbest en de controle daarop, het gebrek aan regie op het dossier om zo spoedig mogelijk woningen dan wel starterswoningen te realiseren, daar waar een enorme vraag in de markt is en als laatste noem ik het draagvlak in de omgeving, dat is voor D66 altijd het belangrijkste geweest voor deze inpassingslocatie en daar schort het met name aan. Het oorspronkelijke plan van de gemeente was

gericht op het leveren van een specifiek bouwplan voor de maalderij, maar dat plan vlotte al jaren niet. Bij de omgeving en D66 was de spelende problematiek al lange tijd in beeld. Diverse zaken zijn kenbaar gemaakt, bijvoorbeeld door ons in deze commissie. De gemeente was op de hoogte, maar leek niet te acteren. Nu na een aantal jaar de cruciale punten wel zijn opgepakt, leek het project toch wat lastiger te liggen en het resulterende in de snelkookpan van de afgelopen periode. En het resultaat van deze snelkookpan is zo slecht nog niet. De bestemming en het bouwplan worden nu opgesplitst. Wat resteert zijn oplossingen die gevonden dienen te worden in het bouwplan. Met deze stap terug kan D66 prima mee gaan. Positief kunnen we als D66 zijn over de verrichte inspanningen in de afgelopen periode. De samenwerking tussen ontwikkelaar, omwonenden, de slagerij en de gemeente om tot overeenstemming te komen, dat is een compliment waard, maar we hadden het liever eerder zien plaats vinden ten behoeve van de snelle realisatie van woningen. Overeenstemming is bereikt inzake hoogte, 17 meter en 1 laag op de maalderij in de stijl van de maalderij. Daar kan D66 zich een stuk beter in vinden dan het oorspronkelijk voorgestelde. Het is beter passend bij de status van het monument en simpelweg beter passend binnen het lint. Met de ingebouwde extra waarborgen in de vorm van een voorwaardelijke verplichting ter bescherming van woon- en leefklimaat van omwonenden en bedrijfsvoering van de naastgelegen slagerij zijn we ook erg blij. De economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid blijft echter een vraagstuk, waarbij we de voorkeur uitspreken voor kwalitatief goede woningen. Er is een vraag naar starterswoningen, maar indien dit geen goede woningen kunnen worden en of de economische uitvoerbaarheid van het project daardoor onder druk staat om een goed behoud of reconstructie van de maalderij te kunnen verwezenlijken, dan bieden wij graag de vrijheid tot alternatieve invulling. Wij vragen het college daar ook niet rigide mee om te gaan en wijzen op het akkoord tussen omwonenden en ontwikkelaar. Er is draagvlak en dat is hetgeen waar wij zo lang om gevraagd hebben. Starterswoningen aan bijna 4.000m2 lijkt ons niet reëel indien 195.000 bij 50m2 correct is (?). D66 is verder positief over het voornemen van omwonenden, de ontwikkelaar, de erfgoedcommissie en wethouder Arends om gezamenlijk op te trekken bij het uitwerken van het bouwplan, zoals eerder per brief verkondigd. Wij willen niet dat de maatschappelijke verantwoordelijkheid wordt weggeschoven achter het formeel verleggen van de juridische verantwoordelijkheid. Er is veel maatschappelijke onrust geweest op dit dossier. Blijf open met elkaar in gesprek en zorg ervoor dat dit zo blijft. Met name rond de waterproblematiek c.q. het voorschrijven van mitigerende maatregelen ter bescherming van omliggende percelen, het waarborgen van kwaliteitsplannen, het toezien erop en het uitvoeren van nulmetingen in de omgeving. Kunnen we op de genoemde punten toezeggingen ontvangen? Dat ze zorgvuldig met elkaar worden opgepakt. Tot zover.

De heer Ruijtenberg, GL: Er is al heel veel gezegd over de maalderij, niet alleen in de afgelopen jaren, maar ook door de collega's die voor mij zijn geweest. Laat ik van tevoren zeggen, dat GL geen bezwaar heeft tegen dit bestemmingsplan. We willen een compliment geven aan de omwonenden en ook aan overige partijen, die zich betrokken hebben door in overleg te komen tot een plan dat goed past in de omgeving, dat goed past bij de waarden en waar iedereen uiteindelijk tevreden mee is door wat water bij de wijn te doen. Er zijn projecten in Lansingerland waar het minder voorspoedig gaat met participatietrajecten. De hoogte, die nu gesteld is, lijkt ons goed aanvaardbaar. Ook wij waren wat kritisch over 19 meter. Daarvan dachten wij: zou dat passen in Lansingerland? Nu is er gekozen voor 17 meter in de kern Berkel, dat is wat ons betreft ook heel goed. Zijn er dan mitsen en maren? Zijn we helemaal tevreden? Nee, er is wel een aantal aandachtspunten, waar we het over het hebben, maar dat zijn aandachtspunten, die ik terloops zal aanstippen en waar ik geen amendement of motie voor zal indienen, wees wat dat betreft gerust. Maar bijvoorbeeld de regel dat er pas gebouwd moet worden, indien er voorzien is in voldoende parkeerplaatsen, wat ons betreft is dat oud denken. In de toekomst zouden wij willen zien, waarschijnlijk na maart volgend jaar, dat er pas gebouwd gaat worden indien er gewoon een goed OV aanwezig is. Dat is de toekomst, dat is visionair denken, waar we het in het vorige onderwerp over gehad hebben. Dan zie ik een overzicht staan van taken en verantwoordelijkheden van de ontwikkelaar, de omwonenden, de erfgoedcommissie, het college. Wat ik er eigenlijk in mis zijn de taken en verantwoordelijkheden van de raad. Laat duidelijk zijn, zoals de heer Duk bij het vorige onderwerp aangaf: de raad is uiteindelijk degene die de finale beslissing neemt. Wij zijn het hoogste orgaan. Het was in ieder geval handig geweest als daar aangegeven was, ook in het plan, dat de raad altijd kan beslissen. Daarmee voorkom je wellicht ook in een vroeg stadium teleurstellingen, zoals bij de dorpsvilla, waar de raad te elfder ure toch een andere beslissing genomen heeft. Dan tot slot de starterswoningen, die benoemd zijn. GL zal niet accepteren dat er minder starterswoningen in zijn. Dat lijkt nu wat prematuur om het daar over te hebben, we hebben het immers nog niet over de bouwplannen, we hebben het alleen nog maar over het bestemmingsplan, maar aangezien voorgaande spreker van D66 het gehad heeft over starterswoningen, wat zijn partij niet bezwaarlijk vindt, wil ik graag aangeven, dat wij het wel bezwaarlijk vinden. Er is in Lansingerland een groot gebrek aan starterswoningen. Er is ook een gebrek aan sociale huur. Er is sowieso een gebrek aan betaalbare woningen. Als we nu in dit project weer aangeven: nou ja, die starterswoningen vinden we vanwege het financiële rendement toch minder belangrijk, geeft dat een verkeerd signaal aan. We moeten aangeven

dat starterswoningen belangrijk zijn. We zullen dat ook scherp in de gaten houden. Tot slot helemaal terzijde toch nog een compliment voor de ambtelijke organisatie. Ik had afgelopen vrijdag nog een technische vraag gesteld over de crisis- en herstelwet, dat is buiten de norm en buiten de tijd, maar toch hebben zij vandaag nog keurig antwoord gegeven, waarmee ik uit de voeten kon. Daar wilde ik het bij laten.

Mevrouw Verhoef, PvdA: We zijn blij, dat de partijen steeds dichter bij elkaar zijn gekomen rond de woningbouwlocatie Treurniet. Aan het begin van het traject zag het er heel somber uit en dat is ook het vorige college nog aan te rekenen. We hopen dat er snel een goede, geschikte locatie voor de bedrijfsvoering van maalderij Treurniet gevonden wordt. We zijn ook blij, dat slagerij De Rooij niet verder belemmerd wordt in de bedrijfsvoering. Ook zijn we tevreden, dat er voor omwonenden nu een acceptabel voorstel ligt voor het bestemmingsplan. Het is bijzonder jammer, GL noemde dat ook al, dat er minder starterswoningen komen dan origineel gepland. We vinden dit onwenselijk. Ik hoorde, misschien begreep ik het niet goed, dat dit is gebeurd om de ontstane tekorten te dekken. Ik meende dat het te maken had met de lagere hoogte, maar ik zou het graag van de wethouder nog een keer duidelijk toegelicht krijgen. Waarom uitgerekend korten op de starterswoningen? Kan dat nog een keer worden uitgelegd? Hier valt niet meer aan te tornen, dat maak ik althans op, maar die uitleg wil ik graag nog horen. Inhoudelijk in principe geen bezwaar tegen het bestemmingsplan. We hopen, dat er na het vast stellen spoedig tot ontwikkeling overgegaan kan worden zonder rimpelingen. Nog een kleine opmerking richting GL. Ik hoor GL ongelooflijk vaak zeggen, de heer Ruijtenberg, de heer Duk: de raad is het hoogste orgaan, de raad kan altijd te elfder ure nog iets terug draaien. Dat klopt, daar is geen woord verkeerd aan, maar ik zou graag nog eens willen zeggen: we vormen samen met het college het bestuur van deze gemeente. We besturen samen voor een goede toekomst van onze gemeente. Wat mij betreft kun je daarin samen werken, zeker als het gaat om bouwen. Ik wilde dat nog maar eens gezegd hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Er zijn de nodige vragen gesteld. Hoe zit het met de verplaatsing van het bedrijf Treurniet, is er al iets over te melden? Ik hoorde iets over de financiën, daar wil men toch wel iets meer over weten. En bijvoorbeeld ook nog een korte toelichting, een vraag over: waarom korten op de starterswoningen.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Allereerst ben ik ongelooflijk blij, dat we met een heel gedragen voorstel nu naar de commissie kunnen komen. Eigenlijk alle stakeholders en belanghebbenden kunnen zich vinden in het voorstel dat nu voor ligt bij u, waarbij u inderdaad het hoogste orgaan bent, om het bestemmingsplan vast te stellen. Laat dat duidelijk zijn. Een aantal thema's, over de verhuizing van Treurniet zelf, over de starterswoningen en de financiën, drie belangrijke onderwerpen. Ik wil eerst ingaan op de stand van zaken, de vervangende locatie van Mengvoeders Treurniet. Het vinden van een nieuwe bedrijfslocatie is prima natuurlijk een verantwoordelijkheid van de firma zelf. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. Het college ziet heel graag, dat het bedrijf Treurniet behouden blijft in de gemeente Lansingerland en zal er ook waar mogelijk haar medewerking aan verlenen. In de afgelopen jaren is veelvuldig overleg geweest met firma Treurniet over de bedrijfsverplaatsing binnen de gemeente. Daarbij zijn kavels op de bedrijventerreinen Berkelse Poort en Oudeland aan de orde geweest. De bedrijfsvoering, die firma Treurniet voor ogen had, een groothandel met een groot aandeel detailhandel, past niet binnen de regels van de bestemmingsplannen van de betreffende industrieterreinen. Het provinciaal beleid staat alleen detailhandel toe in de winkelcentra. Ook zijn er veel besprekingen geweest met de provincie daarover, want op bedrijventerreinen is alleen ondergeschikte detailhandel toegestaan en dat weet de heer Treurniet ook goed, daar hebben we het uitgebreid met de heer Treurniet over gehad. Op dit moment beraadt de firma Treurniet zich ook over welke vorm en omvang haar toekomstige bedrijfsvoering wordt. Ten aanzien van de status wil ik hier toch noemen, dat de firma Treurniet bezwaar heeft ingediend tegen het bestemmingsplan Oudeland. Dat ging met name over het percentage detailhandel. Inmiddels is daar een uitspraak over gekomen op 14 juli 2021. De Raad van State heeft het beroep ongegrond verklaard. Ook is de Raad van State van mening, dat de bedrijfsvoering, die de firma Treurniet voor ogen had niet past binnen het huidige bestemmingsplan en dat dit, gelet op het provinciaal beleid, ook niet mogelijk gemaakt kan worden. Dat neemt niet weg, dat we volop in overleg zijn. De firma Treurniet is zich aan het beraden om te kijken hoe ze hun bedrijfsvoering daarop kunnen aanpassen. Net als u blijven wij natuurlijk graag zien, dat deze onderneming binnen de gemeente Lansingerland blijft en daar is ook heel goede hoop op. Het andere belangrijke thema is: waarom zou eigenlijk het college bereid zijn te volstaan met minder starterswoningen, terwijl er eigenlijk een heel grote behoefte is? Ik hoor meerderen van u dat zeggen. In de anterieure overeenkomst heeft het college en de ontwikkelaar in 2018 afspraken gemaakt over het maximaal aantal te realiseren appartementen van 34, waarvan 10 starterswoningen. Deze waren beoogd in de maalderij, waarop een opbouw van 2 bouwlagen zou worden gerealiseerd, zoals

u eerder heeft begrepen, daar hebben we meerdere keren met elkaar over gesproken. De omwonenden hebben echter grote bezwaren tegen de opbouw van 2 bouwlagen. De ontwikkelaar is bereid om daaraan tegemoet te komen en te volstaan met 1 bouwlaag. Dit betekent uiteraard wel dat de opbrengst minder wordt. De vraag is of het bouwplan financieel nog haalbaar is, wanneer de opbouw nog maar 1 bouwlaag kent en dat er dan nog wel vast gehouden dient te worden aan de realisatie van 10 starterswoningen. Deze duidelijkheid is nu nog niet gegeven. Dit wordt duidelijk bij de uitwerking van de bouwplannen, waarbij met name de kosten van transformatie van de maalderij nog onzeker zijn. Vooralsnog gaan wij ervan uit, dat ook zonder tweede bouwlaag er een haalbaar plan gemaakt kan worden. Mocht onderbouwd blijken, dat dit niet het geval is, dan kan het college besluiten om te volstaan met minder starterswoningen. Het spreekt voor zich, dat het college ook graag zoveel mogelijk starterswoningen dicht bij het centrum realiseert. Maar we hechten ook heel veel aan het draagvlak van omwonenden en het doorgaan van het project. Het vast houden aan die tweede bouwlaag leidt tot een beroepsprocedure en verdere vertraging. In die afweging zitten wij nu en die afweging gaat u maken met het vast stellen van het bestemmingsplan. Dan over de kosten. De heer Blonk vroeg daar naar en nog een aantal anderen. Ten aanzien van die inkomstenderving kan ik ervoor zorgen, dat die informatie voor de raad naar u toe komt. Het lijkt mij belangrijk, dat u dat vooraf weet alvorens u een besluit gaat nemen over het bestemmingsplan. De heer Van der Stad vroeg nog naar de zorgvuldigheid ten tijde van de bouwplannen, de nulmeting et cetera. Dat is wel een verantwoordelijkheid van de ontwikkelaar om daar zorg voor te dragen, maar het staat vast in de overeenkomst en wij zullen daar uiteraard op toezien. Dus een toezegging daarop is in die zin niet nodig, omdat daar al in het contract en de overeenkomsten afspraken over gemaakt zijn en juridisch vast gelegd. Ik denk dat ik het merendeel heb beantwoord en anders hoor ik dat in de tweede termijn. De voorzitter: Ik hoorde u al een toezegging doen over de inkomstenderving, dat we daar de nodige informatie krijgen voor de raadsvergadering. Dat is genoteerd.

Tweede termijn

De heer Blonk, L3B: Mijn fractie L3B is erg verbaasd dat de fractie van WIJ zich zo negatief uitlaat over burgerparticipatie. Laat ik er verder maar niets over zeggen, maar ik vind het onbegrijpelijk. Ik constateer, een ander onderwerp, dat zolang de firma Treurniet geen andere locatie heeft, zij op de huidige locatie blijft werken. Dat betekent dat de start van de bouw nog lang op zich kan laten wachten. Misschien dat de wethouder daar nog even op in kan gaan. Het zou jammer zijn, dat dat nog lang gaat duren. Ervan uit gaande, dat de wethouder voor de raadsvergadering aangeeft welk bedrag van de anterieure overeenkomst niet wordt geïnd, dat heeft ze zojuist toegezegd, er tevens van uitgaande dat de wethouder haar uiterste best doet het aantal starterswoningen op 10 te houden, zoals in het plan, zal de fractie van L3B instemmen met dit bestemmingsplan. Er moet een einde komen aan dit lang lopend proces. Heel goed, dat er overeenstemming is met Treurniet, de slager en omwonenden. Het is een mooi ontwerp, een verrijking voor het centrum van Berkel en Rodenrijs en kan wat ons betreft een hamerstuk worden voor de raad van 30 september. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Zo kunnen we toch deze avond mooi afsluiten, met een hamerstuk, ook wat de VVD betreft, op het gebied van de herontwikkeling locatie Treurniet. Het leek er nog even op, dat GL roet in het eten zou gooien met een voorstel over alleen openbaar vervoer. Ik gun de heer Ruijtenberg van harte dat hij 17 zetels gaat behalen in maart en dat hij dat zelfstandig kan bereiken in deze raad, maar zolang het mij gegeven is om in deze raad te zitten, zal er in ieder geval 1 iemand blijven strijden voor parkeerplekken, daar hoeft u zich geen zorgen over te maken. Ik geef nog wel mee, dat de partij van de heer Ruijtenberg en mijn partij de enige partijen zijn, die landelijk positief in de peiling staan, dus wie weet, komen we elkaar nog tegen. Maar wat Treurniet betreft, wilde ik het hierbij laten.

De heer Van Harn, CDA: Dank wethouder, voor uw beantwoording. Zoals ook anderen al memoreerden, is het goed, dat dit project in deze fase is gekomen. Het is zeker een verrijking voor Berkel, voor Lansingerland. Het is een mooi project en daar zijn we als CDA zeker ook erg content mee. De wethouder heeft de toezegging gedaan, dat ze voor de komende raad komt met informatie over de kosten, maar ik zou nog wel graag van de wethouder horen een reactie op mijn vraag van: leidt dit niet tot een precedentwerking? We nemen nu kosten voor onze rekening, maar hoe zit dat mogelijk bij andere projecten? Die zullen misschien hetzelfde gaan zeggen: het duurt allemaal zo lang, het is zo duur enzovoorts. Daar zou ik nog graag een korte reactie op willen hebben. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: In eerste instantie zei ik, dat ik geen tweede termijn nodig had. Ik had een interruptie kunnen doen op hetgeen de heer Blonk zojuist zei, maar ik dacht: ik wacht wel even af tot ik een beurt krijg. Ik ben natuurlijk absoluut niet tegen burgerparticipatie, helemaal niet, want er zijn ook hele mooie dingen gebeurd, zoals plaatsing van de balkons aan de achterzijde en noem maar op, maar we betreuren het wel, dat door de burgerparticipatie er een stuk van de topping af is en dat dat hoogstwaarschijnlijk ten koste gaat van een aantal starterswoningen en dat vind ik erg jammer. Zo zijn

er weleens meer projecten, die door burgerparticipatie ineens, omdat er 2 of 3 burgers iets vinden, stil komen te staan. Villa de Lans is vanavond genoemd. Dat is jammer, dat vind ik vervelend. Maar burgerparticipatie moet altijd blijven. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Inhoudelijk wordt dit een hamerstuk wat ons betreft. Nog even refererend aan de heer Machielse. Ik schrok erg van zijn uitspraak over peilingen. Ik kan hem gelukkig vertellen dat hij gelijk had. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: Ik heb een helder antwoord van de wethouder gekregen, waarvoor dank. Wij hebben verder geen toevoegingen.

De heer Ruijtenberg, GL: Richting de heer Machielse, of kunnen we hem … noemen inmiddels) wil ik zeggen: ik hoef geen 17 zetels te halen volgend jaar. We kunnen ook 17 gelijkgestemde halen, dat is ook voldoende namelijk. Wellicht komen wij elkaar wel ergens tegen, want zoals mevrouw Verhoef aangaf: inderdaad, wij houden van samenwerken. Samenwerken is wat we moeten en wat we hebben laten zien in dit project, waar er samen gewerkt kan worden. Dat neemt niet weg, dat er nog steeds weldegelijk een grote verantwoordelijkheid ligt voor de raad om uiteindelijk daar te beslissen, hoe goed je ook samenwerkt. Dus richting mevrouw Verhoef zou ik willen zeggen: samen werken betekent niet dat je ergens tegen bent, samen werken betekent niet dat je negatief bent, maar dat je de taken en verantwoordelijkheden daar legt waar ze horen. Er is heel veel gesproken over macht en over tegenmacht. Samen werken doen we graag, maar je moet ook kunnen aanvaarden, dat er bepaalde momenten zijn, waarop je als raad eigenstandig een beslissing neemt. Ook wetende, dat het waarschijnlijk niet deze raad zal zijn en niet dit college zal zijn, die hier uiteindelijk een finale beslissing over zal nemen. Daar wilde ik het bij laten.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik heb niet veel meer toe te voegen. Ik vond de beantwoording van de wethouder op het punt van de starterswoningen helder. Daar maakte ik uit op, dat er niet per definitie is gezegd, dat er minder starterswoningen worden gebouwd. Er moet wel een haalbaar financieel plan liggen. Er zouden starterswoningen kunnen sneuvelen en dat zou natuurlijk bijzonder treurig zijn. Ik maak er wel uit op, dat het streven nog wel is om toch een haalbaar plan te maken met ook voldoende starterswoningen. Wat mijn fractie betreft kan het een hamerstuk zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Er zijn nog 2 vragen. Het kan lang duren t.a.v. de bedrijfsvoering van Treurniet, hoe zit dat allemaal? En de precedentwerking van de heer Van Harn.

Wethouder Arends: Uiteraard wil ik daar graag op ingaan. Ten eerste over de bedrijfsverplaatsing en hoe lang hij mag blijven zitten. Dat is iets tussen de ontwikkelaar en de ondernemer Treurniet, maar er wordt alles op gezet om uiterlijk 2022 het bedrijf te verplaatsen. Waar mogelijk treden wij als gemeente faciliterend op. Maar zowel de eigenaar Treurniet als ook de ontwikkelaar hebben belang bij de herontwikkeling, die mogelijk is op het gebied van Treurniet. Ten tweede, de kosten en of er dan precedentwerking zou zijn. De kosten die redelijkerwijs voor rekening komen van de ontwikkelaar, brengen we ook daadwerkelijk in rekening bij hen. Daarover is ook geen enkel gevaar t.a.v. de precedentwerking. Dus laat dat helder zijn, geen precedentwerking. De kosten, die we door kunnen voeren, wat redelijk is, gaan door naar de ontwikkelaar. Dank u.

De voorzitter: Het één en ander concluderend en gehoord hebben, ben ik van mening, dat dit een hamerstuk zal gaan worden. Ik zie geen tegendeel, dus bij deze een hamerstuk.

6.c Pilotproject Fonds Duurzaam Funderingsherstel Rottekade

Dit agendapunt wordt doorgeschoven naar woensdag 22 september 2021.

6.d Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen Lansingerland

Dit agendapunt wordt doorgeschoven naar woensdag 22 september 2021.

7a. Actualiteiten uit het college
7b. Actualiteiten uit de commissie
7c. Verbonden partijen

Deze agendapunten worden doorgeschoven naar woensdag 22 september 2021.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Jumelet, WIJ: De situatie die de heer Van der Knaap geschetst heeft, vraagt nadere bestudering om een goed en passend antwoord te kunnen geven nu en in de komende periode. Wij verwachten dat

zijn vraag in de komende periode vaak gesteld gaat worden om reden dat velen in een soortgelijke situatie verkeren daar het overstappen naar elektrisch rijden sterk wordt aangemoedigd. Het bestaand beleid zal mogelijk onvoldoende antwoord kunnen geven op deze nieuwe ontwikkeling. Op welke wijze pakt het college dit op? Welke oplossingen ziet zij nu op korte termijn en wellicht op langere termijn voor dit probleem? Dat was hem.

De heer Blonk, L3B: Misschien is het handig als ik ook gelijk mijn vraag stel, want die lijken erg veel op elkaar. Het gaat over hetzelfde onderwerp. Naar aanleiding van de inspraak van de heer Van der Knaap wil ik graag de volgende vraag stellen. Onze gemeente heeft met Engie een contract gesloten, dat zij in Lansingerland alle openbare laadpalen voor elektrische voertuigen plaatsen en beheren. Er is hier sprake van gedwongen winkelnering, terwijl dit bij levering van elektriciteit niet gebruikelijk is. Ik heb 3 vragen. Waarom heeft het college bij de openbare laadpalen gekozen voor gedwongen winkelnering voor onze inwoners? Wat zijn de afwegingen geweest om voor Engie te kiezen? De derde vraag lijkt heel veel op de vraag van collega Jumelet: is het college bereid n.a.v. het verzoek van de heer Van der Knaap opnieuw te bezien op welke wijze voor inwoners, die geen eigen oprit bij huis hebben, nieuw beleid te maken met het doel dat zij zelf vanuit hun eigen huis, veelal met zonnepanelen, hun elektrische auto kunnen opladen? Het zal feitelijk gaan om juridische, maar ook om praktische mogelijkheden. Ik verwijs hierbij naar de proef in de gemeente Soest, waar gebruikt gaat worden van een kabelgootje in het trottoir onder andere. Dat is ook wat de heer Van der Knaap heeft aangegeven. Dat waren mijn 3 vragen.

Wethouder Van den Beukel: Goedenavond allemaal. Ik wil de heer Van der Knaap dank zeggen voor het agenderen van het onderwerp, maar formeel hebben de heren Blonk en Jumelet dat gedaan. Het onderwerp is belangrijk en goed om daar, ondanks dit late uur, toch nog even bij stil te staan. Tot ik wethouder werd, was ik zelf een berijder van een elektrische auto, met spijt heb ik hem moeten inleveren, maar er is geen lease regeling bij de gemeente voor wethouders. Op zich wel goed en zuinig. Een belangrijk onderwerp, waar ik ook zelf de nodige ervaring mee heb. De inspreker, en de vraagstellers herhalen dat, vraagt om wat we in de wereld van elektrisch rijden noemen: de VPA, een verlengd private aansluiting. Dat is waar het op neer komt. De vraag daarnaar krijgen we af en toe als gemeente. De heer Van der Knaap heeft de vraag gesteld, maar de vraag komt iets vaker. Daarvoor hebben we als gemeente een beleidskader vast gesteld en dat beleidskader heeft u ook ontvangen, o.a. bij brief van 25 mei j.l. u toegestuurd, het is ook publiek beschikbaar, ik heb het hier ook voor mij, het heet: kader voor de plaatsing van laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Daarin hebben we bewust als gemeente ervoor gekozen om niet mee te werken aan verlengd private aansluitingen. Daar zijn heel veel redenen voor, laat ik er een paar noemen. Zo'n private aansluiting, als die echt puur voor 1 particulier is, dan leidt dat weleens tot claimgedrag, zien we in de praktijk. Het is namelijk een paal voor 1 persoon, terwijl het toch de publieke ruimte betreft, maar die wordt ervaren als een privé parkeerplaats, terwijl het dat feitelijk natuurlijk niet is. Dat is 1 element. Andere elementen zijn, dat een particulier object in de publieke ruimte toch wel met haken en ogen komt. Het gaat over aansprakelijkheid, het gaat over veiligheid, het gaat over praktische, lastige zaken, die geregeld moeten worden om zo'n particulier object in de publieke ruimte te kunnen accepteren en tolereren. Dus daarom dat we in dit beleidskader, dat dit jaar is vast gesteld voor de komende jaren, ervoor hebben gekozen om dit niet toe te staan. Specifieke vragen van de heer Blonk wil ik even langs lopen. Waarom heeft het college gekozen voor gedwongen winkelnering? De gemeente neemt de verantwoordelijkheid heel serieus om inwoners, ondernemers en anderen de mogelijkheid te bieden om elektrisch te laden. We hebben meer dan 80 openbare laadpalen en het moeten er heel veel meer worden de komende jaren. Dat doen we door een concessiebeleid. U noemt het gedwongen winkelnering, we noemen het als college liever concessiebeleid. Dat doen we samen met 30 andere gemeenten. Dat is een contract met een leverancier van de laadpalen, zodat zij invulling geven aan die behoefte in de samenleving en die palen ook plaatsen. Die plaatsing van de laadpalen is kosteloos voor aanvragers. Ik weet dat er verderop in de straat van de heer Van der Knaap een laadpaal staat. Dat is kosteloos geweest voor de aanvragers. Inderdaad in het elektriciteitstarief zitten dus ook de kosten van die paal verwerkt en daarom is het een paar cent duurder dan bij u en mij thuis. Inderdaad, door die geringe keuzevrijheid achteraf, in een concessie heb je dat nu eenmaal, bij streekvervoer, bij veerboten of noem maar op, is het heel belangrijk om de juiste voorwaarden te stellen vooraf. Dat hebben we dan ook gedaan in die concessie. Dat doen we overigens al sinds 2016, dat we met dat model werken. Die voorwaarden zijn o.a. op prijs. We hebben één van de laagste tarieven bij openbare laadpalen van heel Nederland. Dat is het prijselement, maar er zijn ook andere voorwaarden, die daar mee samenhangen. Nogmaals, dat heeft ook gestaan in de brieven, die u heeft ontvangen en dat doen we in regionale aanpak. Wat zijn nou de afwegingen geweest om voor Engie te kiezen, vraagt de heer Blonk. Engie is geselecteerd na een Europees aanbestedingstraject, dat ging via een zogenaamde economisch meest voordelige inschrijving (EMVI), allerlei criteria, prijs, kwaliteit en ook tempo van dienstverlening. We willen ook graag, dat als iemand een laadpaal aanvraagt, dat die een beetje snel geplaatst wordt. Dus een veelheid aan facetten speelde daarin mee. Tot slot was de vraag: is het college bereid, of in ieder geval het verzoek om te bezien of hieraan medewerking kan worden

verleend. Gelet op het feit, dat de inkt echt net droog is van dit nieuwe beleidskader, zou ik daar op dit moment niet voor zijn, om dat eigenlijk fundamenteel opnieuw ter discussie te stellen. Dat wil niet zeggen, dat we de ogen sluiten. De proef met de kabelgoot, ik weet dat collega wethouder van beheer er vooralsnog niet enthousiast over is, maar natuurlijk nemen we er kennis van en houden we het in de gaten. Halverwege volgend jaar, dat staat ook in de brief van mei, komen we met nog aanvullend beleid op het vlak van laden, bijvoorbeeld voor grote transportvoertuigen. Ik kan het me goed voorstellen, dat we de uitkomsten van die pilot in Soest ook daarin mee nemen om er gewoon voor te zorgen, dat we geen kansen missen om het nog makkelijker te maken voor onze inwoners om te laden, maar op dit moment lijkt me dat niet opportuun. In een nutshell heb ik geprobeerd de vragen goed te beantwoorden. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: De wethouder gaat eigenlijk voorbij aan één onderdeel, dat de heer Van der Knaap heeft ingebracht en dat gaat met name over het laden overdag vanuit je zonnepanelen in je auto en ’s avonds weer terug leveren. Die mogelijkheden gaan nog sneller dan het licht bij wijze van spreken. De vraag is dan: op het moment dat je daarmee nu wacht met het je voorbereiden daarop qua beleid, qua mogelijkheden et cetera, of we dan niet straks als de stimulatie van het overstappen naar deze auto’s in combinatie met die mogelijkheden, die dan standaard in een aantal auto’s zit, of we niet een klein beetje achter de muziek aan lopen, waardoor we juist die transitie niet helpen, maar wellicht juist ook frustreren.

De heer Blonk, L3B: Ik heb geen vraag meer, alleen een opmerking. Ik begrijp uit de woorden van de wethouder dat we nog een jaartje moeten wachten voor we mogelijk nieuw beleid kunnen hebben daarin. Ik weet niet hoe lang die concessie loopt, anders heeft dat nieuwe beleid niet zoveel zin. Ik vind het jammer, ook wat collega Jumelet aangeeft, dat een twee-wegssysteem, je auto gebruiken als voorraad van je elektriciteit als de zon niet schijnt, dat gaat aan de neus van een heleboel mensen voorbij. Hoe we daar in de toekomst mee om moeten gaan, daar ben ik benieuwd naar. Niet dat het antwoord er nu is, maar daar moeten we het binnenkort wel eens over gaan hebben, denk ik.

De voorzitter: Ik zie een vraag van de heer Duk, maar het gaat om 2 vraagstellers. Zij hebben een vraag aan de wethouder en er is verder geen discussie met anderen. Nu even de wethouder nog reagerend naar de heer Jumelet en de heer Blonk.

Wethouder Van den Beukel: Meneer Jumelet heeft gelijk. Dat punt was natuurlijk vrij centraal in het betoog van de heer Van der Knaap en daar heeft hij ook volledig gelijk in. Het net wordt instabieler, omdat we de energievoorziening aan het democratiseren zijn. Dat is heel goed, maar het brengt uitdagingen met zich mee. Inderdaad, dat elektrische auto’s twee richtingen op kunnen werken en als buffer kunnen dien, dat is heel belangrijk. Gelukkig zijn al onze laadpalen, dat hebben we ook geregeld in de concessie, daar op voorbereid. Dat noemen we smart-charging. Dus die helpen bij het stabiliseren van het net. Dus als je bij een publieke laadpaal of bij een private laadpaal op je eigen terrein laadt, dan wordt dat gefaciliteerd. Smart charging wordt natuurlijk pas echt massaal toegepast als ook de software is toegepast en als ook de businesscase daarvoor maatschappelijk groter wordt. Maar de publieke laadpalen staan daaraan niet in de weg. Dat wilde ik hier op antwoorden. Dat zou erg stom zijn. De vraag van de heer Blonk, een beetje tussen de regels door, was: de lengte van de concessie. Die loopt tot 2024. Dus u heeft gelijk. Op dit moment verbiedt die concessie eenvoudigweg wat we noemen VPA’s, die verlengd private aansluitingen publiek. Eventueel staan ze wel toe een private aansluiting puur voor privaat gebruik, dus voor die ene persoon, dus echt een private laadpaal op publiek terrein. Dat lijkt zich wel te verhouden tot de concessie, alleen verhoudt zich dat weer moeizaam tot die andere bezwaren die ik heb genoemd waaronder ook het mogelijke claimgedrag. Tot zover.

De voorzitter, om 00.05 uur (15 september 2021): Even naar de klok kijkend: we hebben besloten dat wij aanstaande woensdagavond verder gaan. Ik dank u allen voor uw inbreng. Ik meld nog even dat wij aanstaande woensdag verder gaan, u zult daar nog bericht over krijgen. Het zal weer digitaal gaan. Ik schors deze vergadering en ik zie u woensdagavond op tijdstip X weer in dit gezelschap. Welterusten.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.